

SPIŠSKOBELIANSKY SPRAVODAJ

9

14. ročník | www.spisskabela.sk | september 2016

Spišský zemiakarský jarmok napísal 14. kapitolu

• 14. ročník Spišského zemiakarského jarmoku oficiálne otvoril primátor Spišskej Belej Štefan Bielak za účasti pozvaných hostí z popredných poľnohospodárskych inštitúcií v SR a ČR, ako aj zástupcov delegácií z partnerských miest. Na pódiu nechýbal ani náš maskot Gruľko.

• Naše spišskobelianske námestie lámalo rekordy návštevnosti hlavne počas vystúpenia Kollárovcov. Skalných fanúšikov neodradil ani dážď, aby si toto skvostné hodinové vystúpenie naplno vychutnali.

• Počas jarmoku mohli návštevníci vidieť viac ako 100 odrôd zemiakov.

• Súťaž v škrabaní zemiakov vyhral už druhýkrát po sebe primátor nášho poľského partnerského mesta Szczawinica Gregorz Niezgodza.

• Na mestských slávnostiach vo Vysokom Mýte. Zľava: Ján Halčín, Gabriel Gemza, Jitka Kočová (sekretariát starostu), Ing. Lukáš Hotary, Maroš Vaverčák, Ing. František Jiraský (starosta), JUDr. Štefan Bielač, PhDr. Alexandra Olekšáková, Mgr. Jan Vlček (tajomník), Michaela Kotrbová (oddelenie kultúry), Ing. Jitka Soukenková (vedúca sekretariátu starostu), Ing. Veronika Severová (sekretariát starostu).

• Začiatkom septembra sa uskutočnili tradičné preteky Belianska 25. Najlepší čas pretekov 47 min. 33 s dosiahol Peter Bođnovič z Markušoviec v kategórii muži nad 46 rokov.

• Pred niekoľkými dňami boli v Spišskej Belej obnovené priechody pre chodcov aj na štátnej ceste 1. triedy č. 66 a 77.

• 17. septembra 2016 sa v telocvični ZŠ J. M. Petzvala uskutočnil Stolno-tenisový turnaj o majstra školy,

• 6. septembra 2016 sme si v Spišskej Belej pripomenuli pietnou spomienkou 72. výročie Slovenského národného povstania.

Spišský zemiakarský jarmok napísal 14. kapitolu

Sobota 24. septembra 2016 sa v Spišskej Belej pri príležitosti Spišského zemiakarského jarmoku niesla v znamení zemiakov, jednej z najpestovanejších a najvýznamnejších plodín v podtatranskom kraji. A my tvrdíme, že túto veľkú pozornosť si táto vzácna plodina rozhodne zaslúžila!

Mesto Spišská Belá pripravilo 14. ročník Spišského zemiakarského jarmoku v spolupráci so Zemiakarským zväzom Slovenskej republiky (na jarmoku v zastúpení predsedu Viliama Bezáka), Slovsolanum družstvom Spišská Belá (zastupoval predseda Jaroslav Mačák), VŠÚZ, a.s. Veľká Lomnica, HOS ÚKSÚP Spišská Belá (zastupoval vedúci Marián Tokár), AT TATRY, s.r.o. Spišská Belá (zastupoval Milan Krajaneč ml.), Poľnohospodárskym družstvom Taty Spišská Belá (v zastúpení podpredsedu Martina Šoltýsa) a Regionálnou poľnohospodárskou a potravinovou komorou v Poprade.

Na jarmoku sa predstavili títo vystavovatelia: VŠÚZ a. s. Veľká Lomnica, HOS ÚKSÚP Spišská Belá, Slovsolanum družstvo Spišská Belá, AT TATRY s r. o. Spišská Belá, HZPC a APH Slovensko s r. o. Poprad, Norika Slovensko s r. o. Košice, Europlant s r. o. Poprad, Syngenta s r. o. Slovakia, Slovchips Smižany, Slovenský včelársky spolok, Podtatranský vinársky spolok Veľká Lomnica, Stredná odborná škola sv. Klementa Hofbauera v Podolínci, K-cesnak Čeladince.

Podujatie sa odštartovalo v kinosále mesta o 10.30 hod odborným seminárom pre záhradkárov a chovateľov o pestovaní sliviek, zemiakov a chove králikov s účasťou uznávaných odborníkov. „O agrotechnických opatreniach proti suchu pri pestovaní zemiakov v podmienkach bez závlah“ sa prítomným vyjadril Marián Tokár, špecialista na odrody a pestovanie zemiakov. Samuel Michálek, odborník pre ovocie a odrody ovocia, zúčastnených oboznámil s „Vývojovými trendami pestovania sliviek na Slovensku“. Podpredseda ÚOK pre chov králikov SZCH Peter Šupuka prednášal o „Chove

králikov v drobnochove“.

Úvod hudobného programu patril na pravé poludnie dychovej hudbe Belančanka zo Spišskej Belej pod vedením Júliusa Zentka, ktorá si pozvala na náš jarmok aj poľských hostí z dychovej hudby z Jurgówa.

Spišský zemiakarský jarmok oficiálne otvoril o 14.00 hod primátor Spišskej Belej Štefan Bielač aj za účasti predsedu Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Milana Semančíka, vedúcej kancelárie generálneho riaditeľa Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho v Bratislave Kataríny Hanzelyovej, ÚKSÚP v Spišskej Belej reprezentoval Marián Tokár, Ústredný kontrolný a skúšobný ústav zemědělský v ČR zastupoval Jaroslav Staňa a Český bramborářskysvaz tajomník Josef Králíček. Na pódiu sme privítali aj zástupcov delegácii

z našich partnerských miest. Nemecké mesto Brück zastupoval viceprimátor Michael Klenke, poľský Ozarów primátor Marcin Majcher, poľskú Szczawnicu primátor Gregorz Niezgoda a tohtoročného jarmoku sa zúčastnilo aj Vysoké Mýto z Česka v zastúpení vicestarostky Heleny Kejzlarovej (s mestom Vysoké Mýto plánuje Spišská Belá uzavretie zmluvy o spolupráci). Jarmok bol slávnostne otvorený symbolickým pozbieraním úrody zemiakov a odovzdaním dožinkového venca primátorovi mesta. Úrodu požehnal rímsko-katolícky kaplán zo Spišskej Belej Marek Suchanovský.

Vo svojom úvodnom príhovore zdôraznil primátor mesta aj to, že jarmok plní jednak spoločensko-kultúrnu funkciu, no zároveň touto formou poukazuje na náročnú prácu poľnohospodárov nášho

regiónu, ako aj na problémy, s ktorými zápasia v nerovnakých podmienkach s ostatnými štátmi EÚ a na problémy, ktoré súvisia s pestovaním zemiakov v našej oblasti. Poukázal aj na okolnosti, ktoré spôsobujú znižovanie plôch, na ktorých sa pestujú zemiaky aj na našom území a na častý dovoz nekvalitných zemiakov zo zahraničia. Zdôraznil aj, že jarmok ponúka priestor na podporu miestnych a slovenských poľnohospodárov a spracovateľských firiem a teda podporu slovenských produktov – ich výroby a predaja na Slovensku.

Po tejto oficiálnej časti programu už na pódiu dostala priestor zábava pre všetkých prítomných a to najmä vo folklórnom prevedení. Na ľudovú nótu nás ako prvá naladila Ľudová cimbalová hudba Jána Stupku. Svojím neopakovateľným humorom nás rozosmial Ľudový rozprávač Jožko Jožka, ktorého vystúpenie výborne dopĺňal jeho folklórny súbor Vargovčan. V rezkom tempe sa pokračovalo aj pri vystúpení členov folklórneho súboru Magura z Kežmarku, ktorí zožali u publika obrovský aplauz. Ani náhly dážď neodradil skalných fanúšikov Kollárovcov v tom, aby zotrvali až do konca ich vynikajúceho vystúpenia. Tí, ktorí sa naozaj radi zabávajú, ostali na námestí aj napriek pokračujúcemu dažďu a zatancovali si na diskotéke s DJ Marošom.

Sprievodný program bol rovnako zaujímavý. V záhrade mestskej knižnice ste si mohli pozrieť výstavu zvierat drobnochovateľov a v priestoroch AT TATRY s.r.o. sa vám ponúkla okresná výstava ovocia a zeleniny. Za tieto výstavy vďačíme Základnej organizácii Slovenského zväzu drobnochovateľov v Spišskej Belej a Okresnému výboru Slovenského zväzu záhradkárov v Poprade.

Aj tento rok bol veľký záujem o tombolu (bolo predaných 1228 ks tombolových lístkov), z ktorej výťažok poputuje ťažko chorým detičkám zo Spišskej Belej, ktoré potrebujú sūrnu našu pomoc.

O mnoho úsmevov počas jarmoku sa postaral aj náš maskot Gruľko, novinkou bo-

VYHODNOTENIE SPRIEVODNÝCH SÚŤAŽÍ

Súťaž o najkrajšiu predzáhradku:

1. Ľubomír Budzák
2. Ján Galanty
3. Viera Neupauerová

Súťaž o najkrajší balkón:

1. Pavol Slovík
2. Pavol Marek
3. Jaroslav Bachleđa

Súťaž v škrabaní (šupani) zemiakov:

1. Gregorz Niezgoda, primátor mesta Szczawnica, Poľsko (zvíťazil druhý rok po sebe)
2. Helena Kejzlarová, vicestarostka mesta Vysoké Mýto, Česko
3. Michael Klenke, viceprimátor mesta Bruck, Nemecko

Súťaž o najväčší zemiak:

1. Jarmila Bonková (PP) 1290 kg
2. Veronika Lacková (Sp. Belá) 1280 kg
3. Helena Herbrichová (Sp. Belá) 1231 kg

Miss odroda:

1. odroda Mozart, zástupca v SR, HZPC Slovensko, Poprad
2. odroda Annabelle, HZPC Slovensko, Poprad
3. Jelly, zástupca v SR, EUROPLANT šľachtiteľská, Poprad

Súťaž o najchutnejší zemiak – odroda:

1. miesto: odroda Marabel, zástupca v SR Europlant šľachtiteľská, Poprad
2. miesto: odroda Anuschka, zástupca v SR Europlant šľachtiteľská, Poprad
3. miesto: odroda Mariannka, Slovbyš, Spišská Belá

Výsledky súťaže organizovanej na SOŠ (Kušníerska brána) v Kežmarku o zemiaku s názvom: Zemiaky naše každodenné.

1. Filip Bekeš
2. Jakub Slavkovský
3. Dávid Romaňák

Spišský zemiakarský jarmok napísal 14. kapitolu

la „zemiaková“ fotostena, ktorá lákala mladých i starších a určite ste v ušiach zachytili aj chytlavú skladbu Zemiačok v podaní skupiny Bravo z Novej Ľubovne, ktorá bola neoficiálnou hymnou jarmoku.

Všetci zemiakoví gurmáni si mohli pochutnať na zemiakových jedlách od výmyslu sveta a Mesto Spišská Belá dokonca návštevníkom jarmoku zdarma ponúkalo uvarené zemiaky s cibuľou a slaninou (navarilo

a takto sa rozdal 100 kg zemiakov). Tradičnými slovenskými zemiakovými jedlami sa prezentovali členovia Klubu seniorov zo Spišskej Belej.

Na jarmoku mohli návštevníci vidieť viac ako 100 odrôd zemiakov, historickú i súčasnú poľnohospodársku techniku na pestovanie zemiakov. Slovsolanum družstvo Spišská Belá a spoločnosť AT TATRY opätovne ponúkali možnosť zakúpiť si sadivo i konzumné zemiaky.

Spišský zemiakarský jar-

mok sa radí medzi najväčšie kultúrno-spoločenské udalosti v našom malebnom meste a každoročne priláka do Spišskej Belej niekoľko tisíc návštevníkov jednak z nášho mesta, ale zároveň aj zo širokého okolia a zahraničia. Veľmi nás teší, že každým rokom stúpa počet návštevníkov nášho zemiakarského jarmoku, toto je pre nás akýmsi záväzkom, aby sme vám prinášali počas tohto podujatia stále lepší a lepší zážitok.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa

akokoľvek pričínili o to, aby bol 14. ročník Spišského zemiakarského jarmoku taký vydarený, či už vyššie uvedeným poľnohospodárskym subjektom, vystavovateľom, zamestnancom Mestského úradu v Spišskej Belej, členom Klubu seniorov v našom meste, Faceclubu, podnikateľom poskytujúcim služby občerstvenia, stravovania a podobné služby, podnikateľom, ktorí prispeli cenami do tomboly, ako aj vám všetkým, ktorí ste prišli na jarmok pozrieť, či sa zabavíte.

Počet turistov v Prešovskom kraji opäť vzrástol

PREŠOV (8. september 2016) – Počet turistov v Prešovskom kraji rastie. V prvom polroku vzrástli počty návštevníkov ubytovacích zariadení v porovnaní s minulým rokom o takmer sedemdesiat tisíc. Stúpol aj počet návštevníkov zo zahraničia.

Prešovský kraj je stabilne tretím najviac navštevovaným krajom na Slovensku. Minulý rok sa niesol v znamení historického nárastu počtu návštevníkov kraja, ktorý kopíroval celoslovenský trend. Celkovo bolo v roku 2015 v Prešovskom kraji zaznamenaných 740 701 návštevníkov ubytovacích zariadení. Prvý polrok aktuálneho roka predznamenáva, že rok 2016 by mohol byť ešte úspešnejší. Za obdobie prvého polroka medziročne vzrástol počet návštevníkov Prešovského kraja o 21,5 percenta. Spolu kraj od januára do júna 2016 navštívilo 394 046 turistov, počet prenocovaní sa vyšplhal na číslo 1 221 930 prenocovaní (zdroj: Štatistický úrad SR). Stúpili tiež počty zahraničných návštevníkov, v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka ide o 17,5% nárast. Do Prešovského kraja zavítalo 110 187 cudzincov, ktorí u nás v priemere strávili tri noci.

„Sme radi, že už prvý polrok sa ukazuje ako mimoriadne úspešný, aj napriek slabšej snehovej nádielke v prvom štvrtroku. Predpoklad je, že výrazne vzrastú aj čísla turistov za letné prázdninové mesiace. Na nárast počtu návštevníkov má vplyv cielený marketing organizácií i jednotlivých zariadení cestovného ruchu, zlepšujúce sa služ-

by, ich širší sortiment, zaujímavé veľké podujatia a samozrejme aj pocit bezpečia vzhľadom na súčasnú situáciu vo svete. V každom smere je však určite čo vylepšovať,“ konštatoval Martin Janoško, riaditeľ KOCR Severovýchod Slovenska, ktorá zastrešuje rozvoj cestovného ruchu v Prešovskom kraji.

KOCR Severovýchod Slovenska spolu s oblastnými organizáciami cestovného ruchu investuje aj v tomto roku nielen do marketingu, ale tiež do rozvoja turistickej infraštruktúry. Aj v tomto roku vznikajú nové alebo obnovené značenia cyklotrás, rekonštruujú sa vybrané cyklotrasy, informačné

tabule, prístrešky, prístupové chodníky, rekreačné ihriská a plochy a podobne. „Do konca roka ešte prejde veľkou rekonštrukciou napríklad kyslíková dráha v Bardejove v časti Mihaľov s dĺžkou približne 2 km, v Osturni vznikne drevený prístrešok pre cyklistov, v Kežmarskom lesoparku pribudnú odpočívadlá, realizovala sa tiež rekonštrukcia lávky cez rieku Dunajec v Červenom Kláštore a ďalšie menšie i väčšie projekty spolufinancované krajskou a oblastnými organizáciami cestovného ruchu,“ predstavil časť aktivít Janoško.

V oblasti marketingu pripravila KOCR Severovýchod

Slovenska trojicu kampaní. Najväčšou je projekt LEGENDARIUM 2, určený rodinám s deťmi, ktorý prostredníctvom legendárnych hrdinov v mobilnej hre, na nálepkách a CD predstavuje zaujímavosti kraja. Pre turistov rôznej náročnosti je určená súťaž Objavuj Prešovský kraj. Obe kampane končia 15. septembra. Poznávanie kraja na bicykli pod názvom Cyklopátrenia Prešovským krajom vyvrcholí pretekmi v Prešove 10. septembra. Víťazi kampaní budú odmenení 24. septembra na podujatí Svetový deň cestovného ruchu na Štrbskom Plese.

ZDROJ: KOCS SVS

PNEU SERVIS

Družstevná 2382, Sp.Belá (pri firme DREPAL)

PREDAJ PNEUMATÍK A DISKOV
PREZÚVANIE A VYVAŽOVANIE

VÝMENA PODVOZKOVÝCH DIELOV
PREDAJ+LEPENIE AUTOSKIEL

PREDAJ+MONTÁŽ ŤAŽNÝCH ZARIADENÍ
KAROSÁRSKE OPRAVY

PREDAJ AUTODIELOV A AUTOPRÍSLUŠENSTVA

0905 884 312

0917 673 568

Pietna spomienka na SNP

V utorok 6. septembra 2016 sme si v Spišskej Belej pripomenuli pietnou spomienkou 72. výročie Slovenského národného povstania (oficiálne pripadá na Slovensku táto spomienka na 29. august), ktorej organizátormi boli Mesto Spišská Belá a miestna organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Spišskej Belej (SZPB).

Aj za účasti žiakov vyšších ročníkov z oboch základných škôl v meste, pre ktorých mala táto spomienka najmä edukačný charakter, sa pri tejto príležitosti konal pietny akt kladenia vencov najprv pri pamätnej tabuli venovanej padlým počas 2. svetovej vojny, ktorá je osadená na budove mestského úradu. Následne sa sprievod presunul k pamätníku obetí 2. sv. vojny – k soche Partizána v parku pri evanjelickom kostole, kde si prítomní v úvode vypočuli hymnu Slovenskej republiky. Všetkým zúčastneným sa prihovoril primátor mesta Štefan Bielek, ktorý vo svojom neformálnom príhovore priblížil najmä žiakom význam tejto pre slovenské dejiny dôležitej udalosti a tiež ako súvisí s našim mestom. Okrem iného povedal, že: "Tieto miesta by mali

byť pre nás všetkých symbolom toho, aby sa takéto udalosti už nikde nezopakovali. Aby ľudia neriešili svoje problémy so zbraňou v ruke – človek proti človeku. Žiaľ, aj v dnešnej dobe je vo svete (a aj neďaleko nás), mnoho vojnových konfliktov, čiže ľudia sa na chybách svojich predkov nepoučili. Pripomenutie si aj takejto udalosti, akou je SNP, nie je o tom, aby sme si urobili nejakú "čiariku". Pre koho? Nepotrebuje to. Skôr naopak, je upozornením na to, že máme odmietat vojnu a násilie ako nástroj na riešenie spoločenských problémov..."

Zároveň vyzdvihol úspech žiackeho družstva zo ZŠ J. M. Petzvala, ktoré sa v regionálnej súťaži Medzníky II. svetovej vojny (vedomostná súťaž o 2. sv. vojne) umiestnilo na 1. mieste. So svojim príhovorom k SNP sa prihovorila aj predsedníčka miestnej organizácie SZPB Danka Lineková. Následne bola pri soche Partizána položená kytička a zapálená symbolická svieca. Na záver primátor pripomenul prítomným žiakom ešte jedno iné pietne miesto v našom meste, ktoré symbolizuje udalosti 2. svetovej vojny, a tým je hrob neznámeho sovietskeho vojaka na mestskom cintoríne.

Mestských slávností vo Vysokom Mýte sa zúčastnila aj Spišská Belá

Vo februári tohto roku nadviazalo mesto Spišská Belá kontakt s českým mestom Vysoké Mýto, s ktorým do budúcnosti plánujeme aj užšiu spoluprácu na úrovni partnerských miest.

V rámci našich doterajších načatých dobrých vzťahov medzi mestami prijal primátor Štefan Bielek pozvanie od starostu Vysokého Mýta Františka Jiraského na ich Mestské slávnosti konané v dňoch 9. – 11. septembra 2016. Týchto slávností sa zúčastnil primátor Spišskej Belej Štefan Bielek, viceprimátor Jozef Kuna, poslanci mestského zastupiteľstva Lukáš Hotary, Ján Halčín, Gabriel Gemza, Maroš Vaverčák a Alexandra Oleškáková, PR manažérka mesta.

„Naši priatelia z Vysokého Mýta nám pripravili pestrý a zaujímavý program. Mali sme možnosť vypočuť si skvostný koncert Litomyšlského symfonického orchestra, navštíviť priestory výrobného závodu autobusov zn. IVECO (doneďadáva KAROSA), či priestory hasičskej stanice. Lákavý bol

aj hudobný a iný sprievodný program vysokomýtskych slávností. Peknú bodku za vynikajúcim víkendom dala svätá omša v rímsko-katolíckom kostole sv. Vavrinca, na ktorú nás srdečne pozval správca farnosti p. Pavel Mistr,“ zhodnotil návštevu Vysokého Mýta primátor Štefan Bielek. Program, ktorý sa niesol najmä v neformálnom duchu, tak upevnil ešte viac naše slovensko-české puto a pevne veríme, že v najbližšej budúcnosti si už príjemnú atmosféru mesta Vysoké Mýto budú môcť vychutnať aj obyvatelia Spišskej Belej, či už zo škôl, spolkov, športových klubov a pod.

Na jeseň tohto roka sa plánuje návšteva zástupcov belianskych škôl vo Vysokom mýte. Starosta mesta Vysoké Mýto odovzdal primátorovi nášho mesta návrh partnerskej zmluvy medzi oboma mestami, o ktorej bude rokovať mestské zastupiteľstvo nášho mesta. Prípadné vzájomné podpísanie partnerskej zmluvy sa predpokladá začiatkom roka 2017.

www.spisskabel.sk

Mesto Spišská Belá nominované na Cenu SR za krajinu 2016

Mesto Spišská Belá je s projektom, ktorý bol realizovaný v rokoch 2010 - 2012 „Obnova rašelinísk v katastri mesta Spišská Belá“ nominované na Cenu Slovenskej republiky za krajinu 2016. Počas realizácie tohto projektu došlo k revitalizácii dvoch vyťažených rašelinísk: Trstinné lúky a Krivý kút. Kľúčovou úlohou projektových aktivít bola stabilizácia vodného režimu a nárast biodiverzity. Rašeliniská sú známe zadržiavaním vody v krajine a plnia preto aj dôležitú úlohu v predchádzaní nepriaznivých dôsledkov povodní. Na Krivom kúte bol zriadený oddychovo-vzdelávací areál s troma infopanelmi, nadzemným chodníkom a kópiou historického obydlia človeka žijúceho v praveku pri rašeliniskách.

Dňa 17. 8. 2016 prebehla obhajoba nominovaných projektov pred odbornou komisiou, ktorá

pozostávala z odborníkov v starostlivosti o krajinu, zo zástupcov verejnej správy, samosprávy a zástupcov neziskového sektora. Nominovaný projekt Mesta Spišská Belá obhajovala na tomto podujatí RNDr. Paula Grivalská z oddelenia životného prostredia. Obec Liptovská Teplička bola posledným laureátom ceny v roku 2014 s projektom „Zachovanie unikátnych historických krajiných štruktúr“, preto obhajoba nominovaných tohtoročných projektov prebiehala práve tam.

Do štvrtého ročníka Ceny Slovenskej republiky za krajinu, vyhlásenej Ministerstvom životného prostredia SR, bolo celkovo prihlásených 12 realizovaných projektov. Kritériá, na základe ktorých sa posudzuje oprávnenosť predloženia projektov v rámci administratívnej kontroly národným koordinátorom ceny – Slovenskou agen-

túrou životného prostredia, splnilo 10 kandidátov, z toho 3 samosprávy a 7 mimovládnych organizácií. Cena Slovenskej republiky za krajinu je čestným vyznamenaním pre tých, ktorí ideovo a tematicky prispievajú k implementácii Európskeho dohovoru o krajine na národnej úrovni. Táto cena je udeľovaná na podporu prezentácie úspešných aktivít smerujúcich k ochrane, manažmentu, plánovaniu krajiny na Slovensku a s cieľom následnej nominácie laureáta na udelenie medzinárodného ocenenia Ceny Rady Európy za krajinu. Cena je udeľovaná v dvojročnom cykle, v každom párnom roku. Štvrtý ročník ceny bol vyhlásený 12. apríla 2016 pri príležitosti VIII. ročníka Informačného dňa Európskeho dohovoru o krajine vo Zvolene.

Odborná komisia hodnotila pri obhajobe projektov kom-

plexnosť a celkový prínos projektu v starostlivosti o krajinu, mieru naplnenia kritérií pre posudzovanie ceny, vzorovosť, príkladnosť, opakovateľnosť a udržateľnosť projektov. Komisia pri hodnotení brala do úvahy tiež kvalitu predložených podkladov, prihlášky, ako aj kvalitu samotnej prezentácie a národnú reprezentatívnosť projektu na európskej úrovni. Na základe sumarizácie výsledkov určí odborná komisia laureáta ceny, ktorý získa nomináciu Slovenskej republiky na účasť v Cene Rady Európy za krajinu 2016/2017, ako jediný zástupca Slovenskej republiky. Výsledok hodnotenia bude zverejnený v novembri 2016 v B. Bystrici, kedy dôjde aj k oficiálnemu udeleniu ceny

Ďakujeme za zdieľanie a lajkovanie na www.facebook.com. Viac informácií na stránke www.cenazakrajinu.sk

Svätohubertská slávnosť

Mestský poľovnícky spolok Poľana v Spišskej Belej v spolupráci s Rímskokatolíckou farnosťou v Spišskej Belej a Mestom Spišská Belá pripravili už tradičnú Svätohubertskú slávnosť, ktorá sa uskutočnila vo štvrtok 1. septembra 2016 v Tatranskej Kotline. O 10.30 hod. sa priamo v Tatranskej Kotline pri altánku sv. Huberta konala Svätohubertská svätá omša a po jej skončení prebehlo pasovanie úspešného lovca jeleňa. Mno-

hí sa po tejto časti slávnosti premiestnili peši po náučnom lesníckom chodníku (po starej kotlinskej ceste) na poľovnícku chatu Poľana na Flaku. Tu na skupinu asi 200 ľudí už čakal výborný poľovnícky guláš z diviny, pri varení ktorého sa museli majstri kuchári z Poľany veru obracať, pretože návštevníkom chutil natoľko, že sa zjedli až tri kotle! Jednoducho tohtoročná svätohubertská slávnosť sa opäť raz vydarila!

Od nového školského roka ZUŠ čiastočne v novom

Základná umelecká škola v Spišskej Belej počas letných prázdnin prešla čiastočnou modernizáciou svojich priestorov na Zimnej ulici č.12. Zrealizovala sa už nevyhnutná rekonštrukcia kúrenia (kompletná výmena radiátorov a rozvodov) vo všetkých priestoroch celej budovy školy. Zároveň sa popri tom v niektorých učebniach (nie všetkých) a v niektorých miestnostiach v prednej časti budovy školy kompletne dali nové omietky

stien, nové stropné podhľady a nové svietidlá. Rovnako sa upravili podlahy s novým povrchom v týchto vybraných učebniach a kanceláriách. V budúcom roku bude potrebné dokončiť modernizáciu ďalších vnútorných priestorov školy a tiež opraviť vonkajšiu fasádu budovy školy. Dúfajme, že mestu sa podarí na to nájsť potrebné finančné zdroje, však táto škola a jej žiaci robia mestu výbornú reklamu doma i v zahraničí.

Zriadenie parkovania pre mestské byty na Zimnej ulici

Mesto pred niekoľkými dňami zrealizovalo úpravu vjazdu za bytovým domom (vo vlastníctve mesta) na Zimnej ulici č. 8 v Spišskej Belej (spredú na prizemí je lekáreň). Úpravou terénu tejto plochy a jej následným vydláždením sa

zriadila parkovacia plocha pre nájomcov mestských nájomných bytov a zároveň sa upravil aj samotný vjazd zo zadnej strany domu (od Družstevnej ulice – za panelákmi). Prácu zrealizoval Mestský podnik Spišská Belá s.r.o.

Obhliadka skladov v mestských lesoch

V utorok 27. septembra 2016 primátor mesta Štefan Bielek spolu s vedúcim odboru výstavby Mestského úradu v Spišskej Belej Petrom Novákom a s vedúcim správy Mestských lesov Spišská Belá Františkom Pisarcíkom si spoločne obhliadli lesné (manipulačné a odbytové) sklady nachádzajúce sa v blízkosti štátnej cesty č. 1/66 medzi Tatranskou Kotlinou a Ždiarom. Dôvodom obhliadky bolo oboznámenie sa s technickým stavom týchto skladov a navrhnutie stavebnej úpravy povrchu a odvodnenia týchto skladovacích plôch. Pri nakládke dreva dochádza pri výjazde nákladných áut z tých-

to skladov na štátnu cestu k jej znečisťovaniu blatom (po dažďoch). A tomu je potrebné do budúcnosti predchádzať. Prítomní sa zhodli na tom, že budúci rok budú musieť naše Mestské lesy upraviť povrch týchto 3 lesných skladov a zároveň z nich technicky odviezť povrchovú vodu. Avšak úprava týchto skladov bude musieť rešpektovať aj to, že cez tieto sklady (ich okrajom) bude prechádzať plánovaná cyklotrasa medzi Tatranskou Kotlinou a Ždiarom, ktorú plánuje naše mesto realizovať už v budúcom roku. A preto si prítomní v rámci tejto obhliadky prešli aj trasovanie tejto budúcej cyklotrasy.

Prijatie jubilantov a novonarodených detí

Dňa 8. septembra 2016 prijal v dopoludňajších hodinách primátor mesta Štefan Bielek jubilantov, ktorí sa dožili v posledných troch mesiacoch okrúhleho alebo vysokého jubilea. V obradnej sieni mestského úradu sa na túto počesť zišlo 33 oslávencov. Každému z jubilantov osobitne zablagoželal k narodeninám a zároveň odovzdal finančný dar a kyticu kvetov. Na záver si všetci prítomní štrngli na zdravie s čašou vína a spoločne zaspievali s belianskou skupinou Belan „Živio.“ Hneď popoludní sa konal slávnostný obrad aj pre 21 najmladších občianok mesta Spišská Belá. Primátor odovzdal rodičom novonarodených detí finančný dar a kyticu kvetov. Zároveň im poprial veľa zdravia, lásky a radostných chvíľ strávených s ich ratolesťami. O pekný program počas obradu prijatia novonarodených detí sa postarali žiaci ZŠ M. R. Štefánika.

Privítali sme hostí z Nemecka

Pri príležitosti účasti zástupcov mesta Brück na XIV. ročníku Spišského zemiakarského jarmoku v piatok 23. 9. 2016 privítala pani riaditeľka A. Rothová na pôde ZŠ J. M. Petzvala pani IsabelPesch-Kolarczyk, pána Rolanda Hoffmanna, pána Dr. Michaela Klenkeho a pána Denisa Bergholza. (Mesto Spišská Belá je partnerským mestom nemeckého mesta Brück, v ktorom žijú potomkovia spišských Nemcov.)

Hostia mali možnosť zúčastniť sa na vyučovacej hodine nemeckého jazyka deviatakov. Žiaci hostí privítali v ich rodnom jazyku. Jednotlivo sa predstavili a porozprávali o svojich záľubách. V druhej časti využili možnosť konverzovať s rodenými Nemcami, a tak sa dozvedieť konkrétne informácie o nich.

Využite pomoc oddelenia sociálnych vecí na MsÚ

Každý z nás sa môže počas svojho života dostať do nepriaznivej sociálnej situácie, ktorú nie je schopný zvládnuť sám a potrebuje pomoc iných ľudí a súčasne aj zdroje informácií.

Mnohí z nás nevedia, aké druhy a formy sociálnych služieb existujú. Nemajú vedomosť o ich nároku, ani kto ich v našom okolí poskytuje. Podľa platnej legislatívy má každý z nás, kto sa ocitol v nepriaznivej sociálnej situácii právo na pomoc, ak si nevie pomôcť sám a nevie mu pomôcť ani jeho rodina, či niekto blízky. Určite je jednoduchšie žiť s vedomím, že existujú ľudia a inštitúcie, kde pomoc vedľa poskytnúť. Systém sociálnej po-

Po prehliadke odborných učební a nahliadnutí do triedy prvákov, sme našich hostí pozvali na malé občerstvenie.

Zástupcovia mesta Brück informovali pani riaditeľku, zástupkyne riaditeľky a vyučujúce cudzích jazykov o zámere rozšíriť partnerstvo so základnými školami v Spišskej Belej. Výsledkom majú byť výmenné pobyty, na ktorých budú mať žiaci možnosť zoznámiť sa s nemecky hovoriacimi rovesníkmi, nadviazať priateľstvá, prakticky si overiť svoje jazykové zručnosti, spoznávať históriu a kultúru partnerskej krajiny. Pán Michael Klenke nám odovzdal návrh koncepcie partnerstva škôl, ktorú vypracovala pani učiteľka Annette Radigk.

Z. Tyborová
ved. PK cudzích jazykov

moci nie je jednoduchý a najmä pre staršieho alebo hendikepovaného človeka môže byť neprehľadný. To najdôležitejšie je však určite prvotné zorientovanie sa v systéme a nasmerovanie k najvhodnejšej sociálnej službe, ktorá uľahčí život klienta a jeho rodiny. Všetci máme právo na zabezpečenie prístupu k informáciám, o tom, kde sa aký druh služieb poskytuje, aby sa každý mohol sám rozhodnúť pre najvhodnejšiu alternatívu poskytovaných služieb. Informácie, ktoré prispejú k ľahšiemu riešeniu vašich otázok a problémov vám poskytne Ing. **Anna Mlaková, kancelária č. 1 na prízemí budovy Mestského úradu v Sp. Belej, tel.: 052/468 05 18.**

Mesto chce vydať knihu a kúpiť veľkoplošnú obrazovku

Dňa 14. septembra Mesto Spišská Belá spolu s poľským partnerským mestom Szczawnica podali spoločný mikroprojekt v rámci programu cezhraničnej slovensko-poľskej spolupráce Interreg V-A 2014-2020 pod názvom „Minulosť, súčasnosť a budúcnosť prírodného a kultúrneho dedičstva slovensko-poľského pohraničia“.

Hlavný cieľ projektu je zachovanie a prezentácia regionálneho kultúrneho a prírodného dedičstva v oboch mestách súčasným aj budúcným generáciám a posilnenie povedomia cezhraničnej spolupráce a prihraničných regiónov v spoločnej Európe. Na dosiahnutie tohto cieľa bude vydaná obrazová publikácia o Spišskej Belej a publikácie o Szczawnici. Obrazová (plnofarebná) kniha o Spišskej Belej bude v rozsahu cca 250 strán a v predbežnom náklade 2000 ks s popisom fotografií v 4 jazykových mutáciách (SJ, PJ, AJ, NJ). Ďalšou aktivitou bude zakúpenie veľkoplošnej exteriérovej LED obrazovky, ktorá bude slúžiť na celoročnú propa-

gáciu nielen oboch miest, ale aj celého pohraničia (najmä počas rôznych kultúrnych a spoločenských podujatí). Zároveň táto obrazovka umožní propagáciu samotného Programu poľsko-slovenskej spolupráce a úspešných projektov realizovaných v pohraničí. Veľkoplošná LED obrazovka bude o minimálnych rozmeroch 5 m x 3 m.

Celkové spoločné náklady projektu sú 84 820 EUR, pričom pre Mesto Spišská Belá je určená suma 71 217 EUR a pre Mesto Szczawnica je určená suma 13 603 EUR. V prípade Spišskej Belej suma 71 217 EUR je tvorená: 60 535 EUR (85 %) z fondu EÚ, 7122 EUR (10 %) zo štátneho rozpočtu a z rozpočtu mesta 3560 EUR – 5%). V priebehu najbližších 2 mesiacov by sme mali vedieť výsledok hodnotenia tohto projektu. V prípade jeho úspešnosti sa bude realizovať tento projekt od januára do decembra 2017. Samotná kniha by mala byť uvedená do života na zemiakarskom jarmoku v septembri 2017.

Prechod Beliankami

V sobotu 10. septembra 2016 bolo malej skupinke šťastlivcov a milovníkov prírody zo Spišskej Belej umožnené navštíviť za bežných okolností pre turistov uzavretú časť Belianskych Tatier. Akcia s názvom "Prechod Beliankami" organizovaná Jánom Ziburom prilákala všetky vekové kategórie od detí až

po seniorov. Mnohí si nechceli nechať ujsť túto jedinečnú príležitosť navštíviť panenské prostredie Belianiek, do ktorého dostanete len povolením kompetentného úradu. Hlavným dôvodom jeho uzávery je ochrana vzácnych druhov flóry a fauny i prírodného prostredia tejto časti národného parku.

125 rokov od úmrtia Jozefa Maximiliána Petzvala

17. septembra 2016 sme si pripomenuli 125. výročie úmrtia spišskobelianskeho rodáka Jozefa Maximiliána Petzvala.

Prof. Dr. Ing. Jozef Maximilián Petzval (6. 1. 1807 - 17. 9. 1891) – matematik, fyzik, vynálezca, zakladateľ modernej optiky a fotografie. Narodil sa v Spišskej Belej v rodine učiteľa moravského pôvodu. Petzval vyštudoval filozofiu a neskôr Inštitút geometrie v Pešti, kde v roku 1828 získal diplom inžiniera a v roku 1832 na peštianskej univerzite

doktorát. Od roku 1835 bol na tejto univerzite riadnym profesorom. V roku 1837 ho povolali do Viedne na katedru matematiky tamojšej univerzity, kde pôsobil do roku 1877. Patrí medzi najvýznamnejšie európske vedecké osobnosti 19. storočia. Ako prvý exaktne vypočítal konštrukciu fotografického objektívu portrétneho a krajinárskeho, objavil zákony, ktorými sa optika riadi dodnes. Múzeum v jeho rodnom dome v Spišskej Belej bolo sprístupnené v roku 1964. Ako prvý

bol uvedený v roku 2007 do Siene osobností mesta Spišská Belá a po ňom bola pomenovaná aj jedna zo základných škôl v Spišskej Belej.

Známe Petzvalove výroky:

„Podmanil som svetlo, mám ho v hrsti, lebo na svete je ešte priliš veľa tmy“.

„Náš výchovný systém vychováva iba krotký dobytok zoradený v stajni na krmenie. Je len málo divokého dobytku, ktorý si aj napriek všetkým prekážkam tordohlavo zachováva svoju samostatnosť“

„U nás sa vedecké bádanie trpí ako súkromná zábava, ktorú byrokracia zneváži pre vymeškávanie plytkých povinností“

A práve symbolicky 17. septembra 2016, Mesto Spišská Belá uskutočnilo už tradičný Plenér fotografov pod názvom „Petzvalova fotografia“, ktorého sa zúčastnilo 13 nadšených fotografov. Koncom októbra spoznáme víťaza tohto Plenéra fotografov a zároveň bude sprístupnená výstava súťažných fotografií.

Leto plné zážitkov vo Faceclube

Letné prázdniny ubehli ako voda a naše spišskobelianske deti opäť zasadli do školských lavíc základných a stredných škôl... dôvod na smutné tváre? Určite nie pre malých návštevníkov letného Faceclubu! Pretože tí sa do školy vracajú rozhodne s úsmevom na tvári, vďaka nádhernému letu plnému zážitkov, ktoré mali možnosť zažiť vďaka dobrovoľníkom z Faceclubu. Pozrite sa s nami na to, ako spoločne trávili čas všetci, ktorí si zamilovali náš mládežnícky klub.

Herné doobedie : Život vo Faceclube sa nezastavil ani počas letných prázdnin. Už tretí rok sme otvorili naše brány pre deti aj v dopoludňajších hodinách. Deťom sa každý deň venovali dve animátorky, ktoré im pripravili zaujímavý program. Najobľúbenejšou činnosťou detí počas "Herného doobedia" sa veľmi rýchlo stalo hranie moderných spoločenských hier. Deti spolu s animátorkami hrali rôzne postrehové, strategické, zábavné a párty hry. Neostalo to však iba pri hraní a preto mali deti vytvorený priestor aj na kreatívnu činnosť. V programe nechýbali ani prechádzky po meste, naháňačky v parku alebo bedminton, volejbal a futbal. Počas celých prázdnin sa v clube vystriedalo viac ako 50 detí z toho denne navštevovalo club priemerné 15 detí.

Akcie Faceclubu: Okrem "Herného doobedia" sme vyvíjali svoju činnosť aj počas poobedňajších otváracích hodín. Dobrovoľníci zorganizovali počas letných prázdnin viac ako 20 akcií. Najobľúbenejšie akcie

pre deti boli už tradične: Noc v klube spojená s nočnou hrou, opekačka v lese pri Krížovej Vsi s adrenalinovou cestou naspäť do klubu, vojna s vodnými balónmi, výlet

do kina na rozprávku, filmové večery, tancovanie na tanečných podlažkách, hranie moderných spoločenských hier, výlet na cyklochodník a Jumpday. Bodkou za letnými prázdninami bol výlet na Lubovnianský hrad a skanzen pod hradom.

Kde všade boli dobrovoľníci: Nielen deti, ale aj dobrovoľníci mali počas týchto letných prázdnin zaujímavý program. Na začiatku prázdnin sa 8 dobrovoľníkov zúčastnilo týždňovej česko-slovenskej mládežníckej výmeny v Ružomberku. Celý mesiac júl sa dobrovoľníci pripravovali na svoju službu na mládežníckom hudobnom festi-

vale Campfest v Kráľovej Lehote. Mali na starosti detský program a počas 4 dní na tomto festivale dali zo seba to najlepšie. Pre deti si pripravili kreatívne diela, divadlo o

Jankovi Hráškovi, tanečnú školu a mnoho ďalšieho. Jednotlivé bloky programu pravidelne navštevovalo 50 - 70 detí vo veku od 2 do 13 rokov. V polovici prázdnin boli dobrovoľníci reprezentovať Mesto Spišská Belá na mládežníckom festivale v meste Stansdorf v Nemecku, ktorého sa zúčastnilo 100 mladých ľudí zo šiestich krajín Európskej únie. Naši dobrovoľníci sa zúčastnili aj festivalu z názvom Špekfest v Liptovskej Tepličke, na ktorom vytvárali program pre deti. Skákacie nohy, maľovanie na tvár, tvarovacie balóny a aj slackline sa veľmi rýchlo obľúbenými atrakciami.

Design your experience

– **larp:** Faceclubáci sa zúčastnili školenia v Ostrave. Školenie bolo zamerané na využitie larpov ako efektívnej metódy v procese neformálneho vzdelávania mladých ľudí. Larp je špecifický druh hier založených na hraní rolí. V týchto hrách má každý človek pridelenú rolu nejakej postavy, ktorú počas hry stvárňuje. Hru a jej príbeh hráči vytvárajú sami, nie sú obmedzení ani scenárom, ani režisérom. Sami rozhodujú, čo bude ich postava robiť, ako sa bude chovať a ako sa vyrovná so situáciami, ktoré do príbehu s rôznou intenzitou vstupujú. Tematika larpov môže byť rôznorodá, od najroznejších príbehov, ktoré v sebe nesú hlboké posolstvo, až po reálne psychologické situácie. Larp umožňuje hráčom prežiť hlboké emócie, situácie z bežného života a otvoriť zaujímavé témy. Hlavným cieľom projektu bolo zoznámiť sa s procesom tvorby larpov, naučiť účastníkov využívať larpový príbeh k rozvoju kľúčových kompetencií mladých ľudí, ukázať účastníkom rôzne spôsoby uvádzania larpov a upozorniť na ich špecifiká, vytvoriť sériu larpov predovšetkým s tematikou spoločných hodnôt slobody, tolerancie a dodržiavania ľudských práv, ktoré budú v rámci vzdelávacieho procesu pilotne overené, naučiť účastníkov, ako viesť reflexiu po larpoch, vytvoriť základ pre česko-slovenskú larpovú komunitu neformálneho vzdelávania a pre ďalšie nadväzné projekty, ktoré budú túto metódu šíriť i do iných zemí.

765. výročie prvej písomnej zmienky o Strážkach

V Strážkach, dnes v mestskej časti mesta Spišská Belá, sa v uplynulom čase skloňuje slovo jubileum častejšie ako inokedy. Len prednedávnom sme v rámci Kaštieľnych hier oslávili tri jubileá späté s Kaštieľom Strážky – 18. ročník Kaštieľnych hier, 25. výročie od sprístupnenia expozície v Kaštieli Strážky a 40. výročie od jeho prevzatia do správy štátu. Túto trojicu významných výročí podčiarkuje to najvýznamnejšie a tým je 765. výročie prvej písomnej zmienky o Strážkach.

Najstaršiu písomnú zmienku o Strážkach nachádzame v zakladacej listine kráľa Bela IV. premonštrátom v Kláštore pod Znievom z 15. júla 1251. V tejto donácii sa pri vymedzení ich územia na Spiši v obci Sasov pri Kostole svätej Alžbety (neskôr súčasť Kežmarku) a pri vymedzení chotára uvádza, že jeho hranice sú spoločné s osadou strážcov nazvanou „Ör“, ktorá aj podľa svojej polohy je totožná s dnešnými Strážkami. Rovnako ďalšia zmienka o Strážkach sa spája s najstaršími dejinami Kežmarku. V nezmenenej pozícii vystupujú aj v privilegialnej listine Bela IV. pre hostí z Kežmarku z roku 1269.

Strážky boli vo svojich počiatkoch bezprostrednou súčasťou uhorského štátu a boli teda priamym vlastníctvom kráľa. Rozpadom patrimoniálneho uhorského štátu sa vlastníctvo Strážok presunulo do súkromných rúk. Túto skutočnosť sa môžeme dočítať aj listine kráľa Ladislava IV. Kumánskeho z roku 1290, ktorý obec daroval Andrejovi, synovi Polana, ktorý bol členom šľachtickej rodiny z (Veľkej) Lomnice, novšie uvádzaní ako Páni z Lomnice (Lomnickovci). Po Andrejovi získal Strážky na krátky čas od r. 1302 šľachtic Jordan, komes spišských Nemcov, tomu ale Strážky v roku 1306 odobral kráľ Karol Róbert a znovu ich daroval Pánom z Lomnice

(neskôr označovaný ako rod Berzeviczyovcov). V roku 1551 daroval Ferdinand I. kaštieľ v Strážkach rodine Horváth-Stansithovcov, pôvodom z chorvátskeho Gradecu, za zásluhy pri obrane hradu Sihoľ v protitureckých bojoch. Práve s týmto šľachtickým rodom vlastníacim kaštieľ až do začiatku 19. storočia sa spája prvá ranonovoveká časť jeho slávnej histórie. Najznámejším zo siedmich generácií strážskych Hotváth-Stansithovcov je dodnes prvý spišský podžupan z jej radov Gregor Horváth-Stansith (1558 – 1597), ktorý vybudoval v polovici 80. rokov 16. storočia vo svojom strážskom kaštieli významnú humanistickú školu pre mladých šľachticov, ktorá sa

čoskoro presadila popri evanjelických školách v Kežmarku a Levoči. Po vymretí rodu Horváth-Stansith prešiel kaštieľ do majetku rodiny Szirmayovcov a neskoršie ho sobášmi získali rodiny Mednyánszkých a Czóbelovcov. Posledná majiteľka kaštieľa, Margita Czóbelová (1891 – 1972) užívala kaštieľ Strážky až do svojej smrti.

Renesančný kaštieľ, ktorý je dominantou Strážok, patrí spolu s neskorogotickým kostolom sv. Anny a renesančnou zvonnicou medzi národné kultúrne pamiatky. 1. januára 1972 bola obec Strážky pričlenená k Spišskej Belej ako jej mestská časť.

A teda možno konštatovať, že samotné Strážky sú staršie ako Spišská Belá, teda aspoň formálne, nakoľko prvá zachovaná (doložená) písomná zmienka o Spišskej Belej je z roku 1263, čo je o 12 rokov neskôr ako o Strážkach.

Všetkým, ktorí sa chcú dočítať viac o histórii Spišskej Belej a Strážok, odporúčame monografiu mesta Spišská Belá z roku 2006, ktorá je dostupná v Regionálnom turistickom a informačnom centre v Spišskej Belej za cenu 12 €.

Tvorivé dielne budú v Kaštieli Strážky prebiehať celý rok

V modernej digitálnej dobe je pre všetkých veľkým prínosom stretnutie s umením a kultúrou priamo pred originálmi vzácných diel. Tvorivý ateliér Slovenskej národnej galérie v Kaštieli Strážky, ponúka materským a základným školám priestor pre zaujímavé a kreatívne vyučovanie. Prichádzajú s novými vzdelávacími programami pre školský rok 2016 – 2017.

Kaštieľ Strážky už pravidelne v septembri ponúka pedagógom a žiakom materských a základných škôl, možnosť vymeniť školské lavice za tvorivý ateliér, ktorý sa nachádza priamo v priestoroch kaštieľa. Prostredníctvom vzdelávacích a tvorivých programov sa lektori snažia priblížiť žiakom vzácne umelecké diela, rozvíjať

ich vedomosti v oblasti kultúry, umenia a histórie. Cieľom dielni nie je naučiť žiakov maľovať, ale netradičným spôsobom ukázať zaujímavú stránku umenia, ktoré je pre nich často neznáme. Cieľovou skupinou však nie sú len žiaci z blízkeho okolia. Prekvapivo, školy, ktoré to majú najbližšie, tieto programy nevyhľadávajú. Stálymi návštevníkmi tvorivých dielni sú školy z Matiašoviec, Lubice, Lendaku či z Veľkého Slavkova.

Pre tento školský rok lektori pripravili deväť vzdelávacích programov zameraných na rôzne techniky a určené sú pre rôzne vekové skupiny. Tvorivé dielne zoznamujú žiakov so stálou expozíciou Kaštieľa Strážky ale i dočasnou výstavou Cestou moderny. Diela Ľudovíta Fullu,

Ester Šimerovej – Martinčekovej či Martina Benku svojou farebnosťou a technikami žiakov iste zaujmú. „Aj tento rok ponúkame pedagógom stráviť so žiakmi vyučovanie v galérii. Programy sa snažíme vytvoriť tak, aby boli lákavé, používame rôzne pomôcky a nové techniky, ktoré deti často nemajú možnosť v škole vyskúšať.“ povedala galerijná pedagogička kaštieľa, Daniela Kostková. Tento rok si môžu žiaci vyskúšať prácu so sadrou, sledovať budú jedinečnosť rúk a príbehy maliarov slovenského moderného umenia budú odkrývať cez symboly na obrazoch. „Uvedomujeme si, že tradičné prehliadky galérií sú pre detského návštevníka často nezaujímavé. Preto vymýšľame spôsoby, ako deti zaujať natoľ-

ko, aby sa do galérie vždy radi vracali.“ povedala lektorka Katka Hriňáková. Tento školský rok žiaci v nevšednom prostredí renesančného kaštieľa nahliadnu do sveta fantázie, geometrických tvarov, spoznajú osobnosti nemeckej národnosti, ktoré kultúrne pozdvihli náš región. Témy tvorivých programov sú často šité na mieru cieľovej skupiny. Po dohode s pedagógom, lektori vedia pripraviť program podľa vyučovacích osnov a špecifických požiadaviek. Programy trvajú najmenej šesťdesiat minút a konajú sa v pondelky a v utorky, od 9.00 hod. do 15.00 hod. Milí pedagógovia, neváhajte a zažite so svojimi žiakmi netradičné vyučovanie aj vy!

Denisa Jurišicová

Školský rok 2016/2017 bude na našich základných školách zaujímavý a pestrý

Ako bude vyzeráť školský rok 2016/2017 na našich základných školách? Koľko prváčikov máme v Spišskej Belej? O aké stredné školy majú záujem naši deviatci? V nasledujúcich riadkoch si môžete prečítať odpovede na tieto otázky, no dočítate sa aj iné zaujímavé momenty z plánovaného školského života na našich základných školách.

Brány ZŠ M. R. Štefánika prekročilo na začiatku školského roka 327 žiakov, z toho 40 prvákov. Najhorúcejšou novinkou je čestný názov školy nesúci meno veľikána slovenskej histórie Milana Rastislava Štefánika, ktorý škola používa od septembra. Rovnako významnou novinkou je aj rekonštrukcia priestorov školy a postupná realizácia prístavieb, čo nesporne ponúka aj atraktívnejšie a komfortnejšie štúdium na škole. V novom školskom roku sa budú na škole realizovať nové ako aj už overené a úspešné projekty a súťaže ako Zelená učebňa, Moja prvá škola, Hovorme o jedle, Vianočná tržnica, Detská športová olympiáda s MŠ, Noc v rozprávke, Všetko vedko a Expert, Strom života, či

Šarkaniáda, Lákavo znejú plánované projekty ako Spomienky starých rodičov na školské lavice, Európsky deň jazykov, Otvorená škola pre rodičov a verejnosť, a tematicky treba vyzdvihnúť najmä projekty a súťaže o M. R. Štefánikovi.

Podľa uskutočneného prieskumu by deviatci najradšej študovali na stredných odborných školách, pedagogických školách a školách technického zamerania.

ZŠ J. M. Petzvala bude v tomto školskom roku navštevovať 451 žiakov, z toho 48 prváčikov. 46 deviatakov by sa malo na základe prvotného orientačného prieskumu rozložiť na stredných školách rôznorodého zamerania od gymnázií až po odborné učilišťa. Chlapci uprednostnili školy technického charakteru – stredné priemyselné a technické školy, odbory programátor obrábacích strojov a zariadení, mechatronik, elektrotechnik a pod. Dievčatá majú záujem o hotelové, obchodné akadémie a umelecké školy. Preferujú odbory manažment, marketing, obchod a podnikanie a cestovný ruch,

fotografický dizajn a propagačné výtvarníctvo. Aj tento rok budú žiaci ZŠ J. M. Petzvala bojovať o popredné umiestnenia na rôznych súťažiach, ako napr. Spoznaj svoj región, kde v minulom roku škola obsadila 1. miesto. Zaujímavosťou je už vypracovaný projekt s názvom Učebňa v prírode – zachovajme zdravé životné prostredie, či aktivity v školskej knižnici zamerané na čitateľskú gramotnosť, ako napr. besedy so spisovateľmi, Čítačka knihy Timotej a pradedo, no i aktivity ŠKD – tvorivé dielne, aktivity k zdravému životnému štýlu. Obe základné školy zaradili do svojich aktivít Deň otvorených dverí, plavecký i lyžiarsky výcvik, bohatú ponuku krúžkov, školu v prírode a plánujú sa zapojiť do vyhlásených olympiád a súťaží z rôznych vyučovacích predmetov.

Krásnemu záujmu o štúdium sa teší naša **Základná umelecká škola**. Svoj umelecký talent sa rozhodlo rozvíjať až 431 žiakov, ktorým je k dispozícii trio odborov – hudobný, tanečný a výtvarný. Najväčší počet žiakov bude študovať v kmeňovej škole

na ulici Zimnej v Spišskej Belej a vyučovať sa bude aj v dvoch elokovaných pracoviskách v Slovenskej Vsi a v budove firmy AT TATRY v Spišskej Belej na Petzvalovej ulici. Najväčší záujem je tradične už niekoľko rokov o hru na klavír a v tesnom závесе za klavirom to je hra na gitaru a husle. K vyučovacím predmetom ako spevácky zbor, tanečná kapela, orchester a ľudovka sa tento rok pripojila novinka a to vyučovanie sólového spevu.

Pani učiteľky z **Materskej školy na Mierovej ulici** privítali tento rok vo svojich priestoroch 218 detičiek, ktoré sa rozmiestnili do desiatich tried. Z tohto počtu sa medzi škôlkarmi nachádza 54 dvoj až trojročných detí a 80 predškolákov.

Ako ste sa mali práve možnosť dočítať, naše školy a ich kvalitní a húževnatí pedagógovia pripravili pre našich žiakov zaujímavý rok plný možností realizovať sa, či ukázať a rozvíjať svoj talent. My už len prajeme všetkým žiakom úspešný štart do nového školského roka, veľa chuti do učenia a mnoho nezabudnuteľných zážitkov.

JESENNÉ UPRATOVANIE v Spišskej Belej (zber objemného odpadu a nebezpečného odpadu)

v našom meste budú počas piatka 21.10.2016 a soboty 22.10.2016, pristavené veľkoobjemové kontajnery pre predmety z domácností, ktoré pre ich rozmery nie je možné umiestniť do odpadových nádob. Zároveň prebehne aj zber nebezpečných odpadov, ktoré žiadame nevkladať do pristavených kontajnerov!

Veľkoobjemové kontajnery budú umiestnené na týchto miestach v meste:

- ulica Družstevná - pri DREPAL-e
- ulica Tatranská - pri bývalej kolkárni
- pri Belianskych Kúpeľoch – parkovisko
- ulica SNP (za bývalým liehovarom)
- ulica Mierová (pri materskej škole)
- ulica Letná (pod budovou AT TATRY)
- ulica Slnčná (pri potravinách p. Gemzu)
- ulica Krátka pri križovatke s ulicou Novou
- ulica Osloboditeľov - Slnčná
- IBV Webera – Kaltsteinova ul.
- Strážky - za bývalou hasičskou zbrojnicou
- Strážky - pri trafostanici na Popradskej ul.
- Strážky - ulica Nad kaštieľom

Dôsledne žiadame obyvateľov, aby tzv. zelený odpad (konáre, kriky...) a nebezpečný odpad neukladali do veľkoobjemových kontajnerov, ale aby ho uložili vedľa nich. Umožní sa tak ďalšie zhodnotenie tohto odpadu. Do objemových kontajnerov nepatrí bežný domový odpad a tieto kontajnery nie sú určené pre podnikateľov na zbavenie sa odpadu zo svojej podnikateľskej činnosti!

Oslavovali 135 rokov od objavenia Belianskej jaskyne

V piatok večer 23. septembra 2016 sa na námestí pred budovou Mestského úradu v Spišskej Belej uskutočnilo podujatie s názvom „Jaskyniarsky večer“, ktorý organizovala Slovenská speleologická spoločnosť – Oblastná skupina Spišská Belá. Večer bol venovaný dvom pre naše mesto významným výročiam – 135 rokov od objavenia Belianskej jaskyne a 745. výročie udelenia mestských práv mestu Spišská

Belá. Pestrý program ponúkol návštevníkom akcie mnoho zaujímavých tém: Augustín Kaltstein a jeho zásluhy pri objavení jaskyne, Belianska jaskyňa na fotografiách Igora Michlíka, Fotografie prof. Grosa ako pripomienka prvých objavných prác. Zároveň sa zúčastneným premietol film Prechod jaskyňou Javorinka a jaskyniari predstavili aj novú mapu Belianskej jaskyne v 3D formáte.

Detský domov oslávil 25 rokov

Detský domov v Spišskej Belej oslávil v septembri svoje 25. výročie založenia a pri tejto významnej príležitosti sa dňa 28. septembra 2016 uskutočnili aj oslavy. Ich súčasťou bol aj pestrý program, ktorý si pre pozvaných hostí pripravili deti z detského domova a zaspievať i zatancovať prišiel aj súbor KesajTchave. Štyrom zamestnankyniam, ktoré sú pevným pilierom detského domova už od čias jeho vzniku, bol odovzdaný za túto ich obetavú prácu ďakovný list (menovite: Mgr. Pisarčíková Anna, Mgr. Kuriňavová Mária, Bc. Kostková Helena, a Bizubová Inka).

Detský domov začal písať svoju históriu v roku 1991 v Spišských Hanušovciach. Postupnou premenou detských domovov na zariadenia náhradnej rodinnej starostlivosti z internátneho typu na typy rodinné, našlo svoje nové bydlisko zopár detí aj v Spišskej Belej (presnejšie od roku 2005, kedy datujeme vznik Detského domova v Spišskej Belej). V súčasnosti má Detský domov v Spišskej Belej 47 detí, ktoré sú rozdelené okrem centra na Továrenskej ulici aj do dvoch samostatných elokovaných skupín (tzv. satelitov) – na ulici 1. mája a na Novomeského ulici.

Ak Vás zaujíma viac informácií z 25 ročného pôsobenia Detského domova, odporúčame Vám prečítať si brožúrku s bohatou fotodokumentáciou, ktorá vyšla na počesť tohto jubilea (nájdete ju na www.spisskabela.sk).

Do Európskeho týždňa mobility sa zapojili aj základné školy

Spišská Belá sa spolu mnohými ďalšími mestami na Slovensku, ako aj mestami z celej Európy zapojila do Európskeho týždňa mobility, v rámci ktorého si mohli samosprávy vytvárať vlastné súťaže pre svojich obyvateľov s tematikou mobility šetrnej ku životnému prostrediu.

Naše mesto ponúka svojim obyvateľom mnoho zaujímavých miest a zákutí, ktoré sa rozhodne oplatí navštevovať pravidelne. Tieto miesta sú známejšie aj pod názvom „Historická cesta mestom,“ do ktorej patria napr. meštianske domy v centre mesta, obe múzeá, radnica, rímsko-katolícky a evanjelický kostol a iné. Každá z dvadsiatich častí tejto Historickkej cesty mestom je na svojom mieste pripomenutá aj informačnou tabuľou, z ktorej

sa o konkrétnej zastávke dozvieme mnoho ďalších zaujímavých informácií. Mesto Spišská Belá spojilo Európsky týždeň mobility práve s Historickou cestou mesta a každému, kto počas tohto týždňa navštívi jednu z jej častí, odfoť sa pri nej a zašle nám svoju fotografiu, automaticky sa dostane do zlosovania o zaujímavé ceny.

Táto súťaž zaujala aj žiakov prvého stupňa zo ZŠ J. M. Petzvala a ZŠ M. R. Štefánika a obe školy sa do nej rozhodli zapojiť. Pre našich žiakov sme si preto pripravili v priestoroch mestského úradu besiedku o tom, čo znamená slovo mobilita, ako môžeme byť šetrní ku životnému prostrediu, aké výhody má aktívny pohyb na čerstvom vzduchu a v neposlednom rade sa žiaci zoznámili aj s Historickou

Nová rubrika právneho poradenstva

Advokátka Zuzana Kovalčíková radí...

Mesto Spišská Belá ponúka svojim obyvateľom od mája 2016 každú stredu v čase od 9.00 do 11.00 h v priestoroch zasadačky mestského úradu bezplatné základné právne poradenstvo (konzultácie), ktoré už mnohí z vás využili. Na poskytovaní tejto právnej pomoci sa dohodol primátor mesta JUDr. Štefan Bieľak s advokátkou Mgr. Ing. Zuzanou Kovalčíkovou, ktorá sa počas týchto konzultácií oboznámila s najroznorodnejšími problémami právneho charakteru, ktoré trápia obyvateľov Spišskej Belej. Preto sa rozhodla o tých najčastejšie sa vyskytujúcich pravidelne prispievať článkami a aj týmto spôsobom pomôcť tým, ktorých sa tieto problémy týkajú. Dnes sme sa zamerali na **Pôžičky od „nebankovky.“**

Ing. Mgr. Zuzana Kovalčíková, advokát: „Mnoho ľudí sa ocitne v situácii, že na preklopenie ťažšieho finančného obdobia či z iných finančných dôvodov uzatvorí zmluvu o pôžičke s nebankovou spoločnosťou. Celková suma, ktorú takýto dlžník následne zaplatí nebankovej spoločnosti je častokrát oveľa vyššia ako suma samotnej pôžičky. Zmluvy o pôžičke uzatvorené s nebankovými spoločnosťami sú neraz v rozpore so zákonom. V dôsledku nezákonnosti zmluvy dlžník nemusí uhradiť veriteľovi nič iné ako istinu (požičanú sumu) a pôžička je bezúčinná a bez poplatkov, pričom sa reálne znižuje celková suma na vyplatenie veriteľovi o desiatky percent, čo môže znamenať, že vrátenie pôžičky sa zníži o stovky až tisíce eur. Ak už pôžička bola vyplatená (okrem istiny aj úroky, poplatky v celkovej výške alebo čiastočne), v prípade zistenia nezákonnosti je nebanková spoločnosť povinná časť prijatých peňazí vrátiť späť na účet dlžníka. Zákony v oblasti spotrebiteľských vzťahov (ktorými sú aj nebankové úvery) sú nastavené v prospech fyzických osôb, ale nakoľko ľudia často krát vôbec neriešia túto situáciu, platia nebankovým spoločnostiam oveľa vyššie sumy ako tie, na ktoré má nebanková spoločnosť v zmysle zákona nárok. Odporúčame preto všetkým ktorí uzatvorili zmluvu o pôžičke s nebankovou spoločnosťou medzi rokmi 2006 – 2016 (je pravdepodobné, že takáto zmluva obsahuje nezákonné podmienky), aby si zabezpečili právne posúdenie zákonnosti takto podpísanej zmluvy o pôžičke. Pokiaľ bude zmluva obsahovať nezákonné ustanovenia, môžete si vyžiadať späť peniaze, ktoré vám zobrali v rozpore s právnou úpravou, tieto peniaze vám totiž právom patria a máte na ne nárok. Takúto analýzu vám vie zabezpečiť aj naša advokátska kancelária na ul. kpt. Nálepku 41/8 v Spišskej Belej (oproti zdravotnému stredisku).“

cestou mestom a teda s históriou Spišskej Belej, jej významnými osobnosťami i pamätihodnosťami. Počas tejto milej a interaktívnej besiedky žiaci pohotovo reagovali na všetky tieto témy a vyjadrovali sa k nim zo svojho

detského pohľadu. Po skončení besiedky sa s nadšením vracali naspäť do škôl a už sa nevedeli dočkať, ako vyrazia so svojimi rodičmi, súrodencami, či kamarátmi spoznávať minulosť svojej domoviny.

Z denníka mestskej polície

❖ 1. júl

S príchodom letných prázdnin sa na hliadku MsP začali postupne obracať nespokojní obyvatelia nášho mesta. V posledných týždňoch sa začali pri kontajneroch na separovateľný zber objavovať rôzne nepotrebné veci a vrecia s odpadmi. Vzhľadom nato, že takýto odpad nepatrí na uvedené miesto a s pribúdajúcimi týždňami tento stav pokračoval, boli sme nútení začať tieto miesta monitorovať fotopascou. Počas leta sa tak náš fotoarchív rozšíril o niekoľko desiatok tisíc snímok, ktoré postupne spracúvame a prví „previnilci“ už začínajú navštevovať oddelenie MsP, kde si za takéto uloženie odpadu vyslúžili pokutu.

Krátko po prevzatí nočnej smeny už bola hliadka privolaná na Zimnú ulicu, kde sa mal v tej dobe pohybovať chlap v pásikavom tričku. Na tom by však nič nebolo zlé, keby... vulgárne nenadával okoloidúcim a svoju rezkú chôdzu si neskracoval skákaním zo zábradlí a kopaním do košov. Počas „jeho“ kontroly smetných košov pri budove Slovenskej sporiteľne ani len netušil, že celé jeho konanie už bude len v rézii hliadky MsP. Krátko po zastavení podozrivého bolo zistené, že Rasťo z Továrenskej ulice, mal znovu ťažký deň. Ten po „úmornej“ celodennej práci zase spláchol riadnym dúškom alkoholu. Vzhľadom nato, že s každým vypitým pohárom neúmerne rastie sila a padajú jazykové prekážky priestupcov, bol menovaný predvedený na oddelenie MsP, kde po jeho „vychladnutí“ bolo začaté konanie vo veci.

❖ 8. júl

Krátko pred zotmením bol znovu prijatý hovor od neznámeho muža. Ten oznámil, že na sídlisku na Mierovej ulici nejaký opitý muž naháňa deti po celom sídlisku. Po príchode hliadky na miesto bolo zistené, že pán Pavol bývajúcí v jednom z bytov na uvedenom sídlisku sa „rozčúľil“ keď im nejaké deti pred týždňom koplí loptu do okna ich bytu. Hoci k poškodeniu okna nedošlo, nahromadená

zlosť v ňom práve „vybuchla“. Menovanému bolo na mieste dohovorené, že problémy sa riešia v aktuálnom čase a nie s časovým oneskorením. Po jeho upokojení mu bolo zároveň dohovorené, že ak sa chcel iba s deťmi hrať, mal na to čas pred niekoľkými rokmi....

❖ 20. júl

Niektoré deti počas prázdnin cestujú s rodičmi k moru a niektoré z okolitých osád na miestu skládku TKO. Tak tomu nebolo ani dnes inak.... Pri kontrole areálu skládky v dopoludňajších hodinách sa podarilo policajtom pri „separácii“ odpadov nachytať maloletého Marek H. z Krížovej Vsi a mladistvých Dávida a Ivana H. z obce Jurské. Po predvedení na oddelenie MsP si po deti nakoniec museli prísť ich rodičia a za ich prítomnosti boli všetci vypočutí k priestupku. Vec okrem dohry na Okresnom úrade bude s určitou mierou mať druhé dejstvo aj na oddelení Sociálnej kurately, kde sa budú poverení pracovníci zaujímať o trávenie voľného času detí a zodpovednosťou rodičov za nich.

❖ 22. júl

„Toľkokrát sa chodí s krčhom po vodu, pokiaľ sa nerozbije“....hovorí jedno slovenské príslovie. Keby pán Dawid M. z Poľska bol Slovákom určite by si nato spomenul. S ročným časovým odstupom znovu pokúšal osud a zaparkoval svoju dodávku s tovarom na Petzvalovej ulici, kde bez platného povolenia začal s podomovým predajom potravín. Za takéto „nelegálne podnikanie“ však hrozí sankcia, ktorú na mieste musel hliadke zaplatiť a predaj tovaru okamžite ukončiť.

❖ 26. júl

Odpady, kontajnery stále dookola tá istá pesnička. V dnešné popoludnie boli pri kontrole sídliska na Družstevnej ulici odhalené kamarátky Dana s Martinou z osady v Krížovej Vsi. Tie miesto toho, aby čas na materskej dovolenke trávili so svojimi maloletými deťmi naplno využívali prehrabovaním sa v kontajneroch na uvedenej ulici. Za takéto trávenie voľné-

ho času boli na mieste hliadkou „pochválené“ a domov odišli s bielymi opečiatkovanými lístkami, kde bola uvedená presná výška pokuty.

❖ 5. august

Vo večerných hodinách bol prijatý telefonický hovor požadujúci asistenciu hliadky MsP pri výjazde vozidla RZP v bytovom dome na ulici Zimnej. Po príchode oboch vozidiel na miesto zákroku bolo zistené, že najskôr v byte a potom v spoločných priestoroch došlo k vzájomnej fyzickej výmene názorov medzi spolubývajúcimi. Ťažko potácajúci sa Mário s rozbitou hlavou a množstvo krvavých stôp na zemi neveštili nič dobré. Po poskytnutí prvej pomoci zranenému a následne po zistení ďalších skutočností bola na miesto privolaná hliadka OOPZ. Aj v tomto prípade „úradoval“ alkohol, ktorý pánovi Františkovi (1,14 mg/l) úplne zatemnil zdravý rozum. Pravdepodobne v návale zúrivosti zaútočil na poškodeného a vzájomnú hádku ukončil sotením Mária zo schodov. Svedkom celého incidentu bola matka Otilia (1,36 mg/l), ktorá na miesto privolala potrebnú pomoc.

❖ 6. august

Peniaze sú obeživo, ktoré musí byť neustále v obehu. Prípud pána Františka z Toporce je jedným z praktických dôkazov. Nočné flámovanie v miestnych večerných podnikoch je nielen časovo, ale aj finančne náročné. Vzhľadom nato, že v meste máme 3 bankomaty a na našom bankovom účte je dostatok financií, nie je problém dostať sa k peniazom. Problémom však je, keď si niekto počas spracovávanía finančnej transakcie skrachuje čas močením na chodník a budovu obchodného domu. Takto strávený čas sa „ešte“ aj navyše predĺžil o slovnú výmenu s hliadkou polície a následne zaplatením pokuty na mieste.

❖ 8. august

Teplý augustový podvečer je ako stvorený na posedenie pri grilovaných špecialitách, či iných lahôdkach... Zdenko M.

zo Spišskej Belej tiež dostal chuť si zamaškrtiť a tak sa vybral do TESCO zohnať niečo dobré pod zub. Narazil však na problém. Peniaze daňových poplatníkov, ktoré mu boli pridelené na stravu už totiž „skvapalnil“ a na ďalšie dobroty mu už nezostalo. Problémy sú však na to, aby sa riešili. A tak Zdenko bez váhania zdrapil z chladiaceho boxu kus údenéj krkovičky a pokúsil sa zo supermarketu nenápadne vytratiť. Jeho počínanie však neuniklo pracovníkovi SBS a tak namiesto príjemného posedenia pri dobrom mäsku skončila ústredná postava tohto príbehu v rukách mestskej polície. Vec bola doriešená uložením blokovéj pokuty.

❖ 12. august

V piatok popoludní bolo na oddelení MsP prijaté oznámenie, že na Zimnej ulici v areáli materskej škôlky dvojica nespratníkov rozbíja drevený altánok stojaci na detskom ihrisku. Po dostavení sa hliadky na tvar miesta tam už bolo len niekoľko menších detí, ktoré však spoľahlivo identifikovali páchatel'ov. Po krátkej obhliadke miesta a vyhotovení fotodokumentácie sa policajti od zničeného altánku vybrali rovno za Michalom L. z ulice Kpt. Nálepku a Oliverom Ž. zo Štefánikovej ulice. Chlapci sa k poškodeniu altánku priznali, svoje konanie však rozumnne vysvetľujú nevedeli. Nakoľko šlo o maloletých páchatel'ov, vec bola odložená záznamom.

❖ 15. august

Keď na oddelení MsP zazvoní telefón a niektorý z občanov ohlásí osobu ležiacu na chodníku, hliadka vyráža na miesto a cestou zvyčajne tipuje, ktorého zo svojich známych tam zas nájde. Toto popoludnie alkoholu podľahol František (biedny) zo Slovenskej Vsi. Kríza ho zastihla na Slnecnej ulici a tak si ľahol na chodník a prítulný ku kanistru s benzínom si spokojne odľukoval. Po predvedení na oddelenie a vykonaní dychovej skúšky s výsledkom tesne nad tri promile bolo jasné, prečo naša „trvalka“ nepoužila svoje obľúbené slovné spojenie „po-

licajti, nepoviem vám ani mak, ani šak“. Chlap jednoducho nevládal chodiť, stáť, sedieť ani protestovať proti policajnej brutalite. Jeho skutok bol preto prejednaný až v nasledujúcich dňoch po vytriezvení a odmena v podobe pokuty ho neminula.

❖ 16. august

Dlhodobu narušenú súdskú vzťahy Rudolfa G. a Jaroslava B. zo Slnecnej ulice sú dôvodom pomerne častých policajných návštev. Eskalácia napätia medzi menovanými mužmi vyvrcholila údajnou krádežou niekoľkých kusov starých okien, ktoré mal Rudolf vo väčšom množstve uložené v spoločných priestoroch. Vec bezodkladne nahlásil na oddelení MsP a za podozrivého z krádeže označil suseda Jaroslava. Po dôkladnom prešetrení oznámenia a obhliadke miesta skutku však nakoniec vysvitlo, že ku krádeži nedošlo a šťastný majiteľ vyradených okien si ich len zle spočítal. Nakoľko ku krádeži nedošlo, vec bola odložená záznamom. A ako sa budú ďalej vyvíjať vzťahy na Slnecnej? Čas ukáže...

Spracoval:
kolektív príslušníkov MsP

Vy sa pýtate, my odpovedáme...

Mestská knižnica je už otvorená

Od 19. septembra 2016 mestská knižnica opätovne poskytuje svoje služby napriek tomu, že ešte nie všetko je dotiahnuté. Potrebné je ešte spustiť internetové služby pre verejnosť, dokúpiť odkladacie skrinky pre čitateľov (na odloženie si veci), upraviť vstupné dvere do knižnice a vymeniť dvere do záhrady a ďalšie menšie detaily. Ale výpožičky kníh sú už v plnom prúde.

Verejné osvetlenie na Štefánikovej ulici a časti Zimnej ulice už funguje

Uvedené osvetlenie niekoľko dní nefungovalo z dôvodu poškodenia podzemného vedenia kábla na dvoch miestach. Najprv bolo odstránené poškodenie na jednom mieste a následne sa objavilo ešte jedno skryté poškodenie kábla na inom mieste. Uvedené poškodenia sa najprv museli lokalizovať, preto to trvalo dlhší čas. Poškodenie kábla bolo v lokalite pred budovou základnej školy na Štefánikovej ulici č. 39 (pred školskou jedál-

ňou), kde boli realizované aj výkopové práce. K poškodeniu kábla došlo zrejme pri iných výkopových prácach.

Dokončenie prístavby ZŠ M. R. Štefánika

V súčasnosti sa ešte dokončujú práce v interiéri – tak na prízemí ako aj na poschodí. Na prízemí treba osadiť zábradlie na bezbariérovej rampe a ešte raz vymalovať vstupné schodisko. Na poschodí treba dokončiť

povrchové úpravy budúcej novej zborovne, čím sa uvoľní jedna trieda, v ktorej dnes je umiestnená zborovňa. Len pripomenieme, že fasáda tejto prístavby sa tento rok nebude realizovať, nakoľko technicky sa môže realizovať len spolu s fasádou pôvodnej budovy (ako jeden celok), ktorá sa plánuje zateplovať zateplovacím systémom. Dúfajme, že sa na zateplenie mesto získa, resp. nájde potrebné financie už budúci rok.

Spoločenská kronika

AUGUSTE 2016

- **narodili sa:** Timotej Peklanský, Nikol Zubalová, Filip Malina, Veronika Vdovjaková, Paulína Adamjaková, Nikola Kostková, Gréta Majerová, Simona Suchanovská, Matúš Sebeš, Martin Vaverčák, Lucia Jadroňová, Sebastián Šelep, Dominika Gabčová
- **navždy nás opustili:** Juliana Kovalčíková vo veku 92 rokov, Rozália Penxová vo veku 87 rokov, Rozália Lorenčíková vo veku 85 rokov, Pavel Čup vo veku 80 rokov, Ján Kuchta vo veku 64 rokov, Ján Dvorožňák vo veku 62 rokov.
- **životného jubilea sa dožili:** Mária Modlová – 92 rokov, Štefan Ištocy – 91 rokov, Petronela Kováčová – 90 rokov, Mária Stempáková – 90 rokov, František Čekovský – 85 rokov, Mária Neupauerová – 75 rokov, Viera Kailingová – 70 rokov, Mária Mačurová – 70 rokov.

Európsky deň jazykov v znamení návštevy z partnerského mesta

Pri príležitosti Európskeho dňa jazykov sme v našej škole privítali zástupcov partnerského mesta Brück. Žiaci 9. ročníka hostí privítali v ich rodnom jazyku. V prvej časti sa žiaci jednotlivito predstavili a povedali o svojich záľubách. V druhej časti využili možnosť konverzovať s rodenými Nemcami, a tak sa dozvedieť konkrétne informácie o nich.

S p. uč. Buricovou spoznávali piataci vlajky štátov a jazyky, ktorými sa hovorí v jednotlivých európskych štátoch prostredníctvom aktivít s mapou Európy. Žiaci sa hrovou formou oboznámili s vlajkami, jazykmi a hlavnými mestami jednotlivých európskych štátov – skladali puzzle a hrali pexeso. Rozprávali sa aj o posunkovej reči.

S pani uč. Česánkovou si žiaci osvojili základné fakty týkajúce sa Európskeho dňa jazykov. Zopakovali si anglické názvy európskych krajín a jazykov, ktoré

sa v nich používajú. Zároveň spolu pripravili narodeninovú oslavu pre „oslávencu“ – všetky jazyky, ktoré sa používajú na svete. Na hodine vytvorili narodeninový plagát, zaspievali Happy birthday v rôznych jazykoch a spolu s „kamarátmi“ z rôznych krajín, ktorých žiaci vytvorili na makety z papiera, oslávili sviatok jazykov.

Žiaci 8.B s p. uč. Dudášovou na hodine NEJ sledovali videá s témami bežných životných situácií ako Som tu nový, Hľadám si bývanie, V kaviarni... Na základe počutého si žiaci precvičili jednotlivé frázy v dialógoch, gramatiku i slovnú zásobu. Vlastnou aktivitou pristupovali k riešeniu úloh, ktoré boli zaujímavé a podnetné.

S p. uč. Méreyovou si tretiaci vypočuli pozdravy v rôznych jazykoch, odlišnosti zvieracích zvukov v rôznych jazykoch, zahráli si jazykové pexeso a prečítali niektoré zaujímavosti a

fakty o jazykoch používaných na celom svete. V rozhovore sa vyjadřili, ktorý cudzí jazyk okrem angličtiny by sa v budúcnosti chceli naučiť, ktoré európske krajiny navštíviť a prečo je podľa nich dobré vedieť komunikovať aj v inom ako materinskom jazyku.

Tretiaci s p. uč. Michlíkovou si povedali niekoľko faktov o jazykoch, vypočuli si nahrávku s pozdravmi v rôznych jazykoch. Vyskúšali si vysloviť niektoré jazykolamy. Najprv si pripomenuli niektoré slovenské, potom skúšali vysloviť francúzske, poľské, české a najzábavnejšie bolo švédské aj jeho anglický ekvivalent. Porovnávali pomenovania farieb, čísel v anglickom a francúzskom jazyku. Naučili sa napočítať do 3 v nemeckom, francúzskom a španielskom jazyku a naučili sa refrén piesne Alouette, gentillealouette vo francúzštine.

Tretiaci s p. uč. Urbanovou

využili celosvetovo známe a pre všetky generácie populárne emotikony. Žiaci vytvárali tváričky vyjadrujúce najrôznejšie pocity a emócie ľudí – radosť, smútok, veselosť, nadšenie, únavu, strach, nerozhodnosť... Emotikony priradzovali k anglickým či nemeckým výrazom, pričom sa naučili pomenovať emóciu vo všetkých troch jazykových ekvivalentoch (slovenskom, anglickom, nemeckom). Spoločným úsilím sme zostavili maxi jazykové pexeso emócií, učebnú pomôcku použiteľnú pri vyučovaní cudzích jazykov na našej škole.

Na základe textu piesne Plavíme sa s Paulou ôsmaci s p. uč. Tyborovou využili vedomosti z geografie a zopakovali si názvy európskych krajín a hlavné mestá v nemeckom jazyku; na základe refrénu sa naučili pozdravy v siedmich európskych jazykoch.

Kolektív ZŠ J. M. Petzvala

• Na našej Belianskej cyklotrase sa 13. augusta 2016 uskutočnila dobročinná športová akcia s názvom Maratón na kolesách, ktorú usporiadalo Občianske združenie Slovenská spoločnosť pre hydrocefalus.

Kanalizácia – jej obnova a riešenie problémov

Pred niekoľkými dňami bola ukončená obnova splaškovej kanalizácie na Moskovskej ulici v našom meste. Poškodenie tejto kanalizácie bolo tak rozsiahle, že sa táto kanalizácia už nedala opraviť a preto Podtatranská vodárenská spoločnosť a.s. Poprad (PVS) ako vlastníka kanalizácie začala bezodkladne zrealizovať úplne novú kanalizáciu. Ide o dlhodobější problém a už minulý rok primátor nášho mesta sa dohodol s PVS na trvalom riešení tohto problému. PVS vypracovala projektovú dokumentáciu na výstavbu novej splaškovej kanalizácie na tejto ulici, ktorá sa mala začať budovať v októbri tohto roka. Uvedený havarijný stav spôsobil, že už dnes sa buduje nová kanalizácia.

Pokiaľ ide o samotné technické riešenie, na Moskovskej ulici sa nové potrubie potiahne

až do kanalizácie na Kúpeľnej ulici v dĺžke 222 m. Zároveň sa urobí nový, resp. obnoví pôvodný, ale dnes nefunkčný, odľahčovací kanál na konci Kúpeľnej ulici popri železničnej trati, t.j. nové potrubie v dĺžke 192 m. Úlohou tohto odľahčovacieho potrubia bude v prípade naplnenia kanalizačného potrubia

na Kúpeľnej ulici (z dôvodu zrážkových vôd) odľahčiť splaškovú kanalizáciu na Kúpeľnej ulici odtokom do existujúceho povrchového (melioračného) kanála za Belianskymi kúpeľmi. Uvedenú výstavbu splaškovej kanalizácie financuje PVS z vlastných zdrojov.

Popri tomto probléme sa ob-

novil aj problém so splaškovou kanalizáciou na Kúpeľnej ulici za traťou v úseku od domu č. 2 po dom č. 30. Na podnet obyvateľov tejto ulice primátor mesta bezodkladne inicioval ďalšie rokovanie s PVS. Kanalizácia sa nakamerovala a zistilo sa jej značné poškodenie na niekoľkých miestach – potrubie je na mnohých miestach intenzívne prerastené koreňmi stromov rastúcich nad kanalizáciou. Na niekoľkých miestach bola kanalizácia takmer plne upchatá veľkými predmetmi (napr. kusy dosiek a pod.) a kanalizačné šachty nachádzajúce sa v záhradách rodinných domov boli zasypané zeminou a pod. V týchto dňoch sa táto kanalizácia ešte prečisťuje špeciálnym strojom a následne sa ešte raz zmonitoruje kamerou a zväži sa ďalší postup zo strany PVPS a. s. - čo s touto kanalizáciou.

ÚPSVaR žiada rodičov, aby predložili doklady o návšteve školy na účely prídavku na dieťa

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok si Vás v súvislosti s nárokom na ďalšie vyplácanie prídavku na dieťa od 01.09.2016 dovoľuje informovať o povinnosti rodičov, ktorí majú dieťa po povinnej školskej dochádzke, t. j. po 16 roku veku dieťaťa, aby predložili doklad o nezaopatrenosti, resp. doklad o návšteve strednej, vysokej školy.

Nezaopatrené dieťa podľa zákona NR SR č. 600/2003 Z. z.

o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov je dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky, najdlhšie do dovŕšenia 25 rokov veku, ak sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom alebo sa nemôže sústavne pripravovať na povolanie štúdiom, alebo vykonávať zárobkovú činnosť pre chorobu alebo úraz. Nezaopatrené dieťa podľa tohto

zákona je aj dieťa, ktoré je oslobodené od povinnosti dochádzať do školy, sa vzdeláva v základnej škole pre žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo je neschopné sa sústavne pripravovať na povolanie alebo vykonávať zárobkovú činnosť pre dlhodobu nepriaznivú zdravotnú stav, najdlhšie do dosiahnutia plnoletosti. Nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona nie je dieťa, ktorému vznikol nárok na invalidný dôchodok, alebo

ktoré získalo vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa.

Doklady o návšteve školy, kde budú uvedené relevantné skutočnosti je potrebné predkladať na oddelenie služieb občanom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok –pracovisko Spišská Belá: Mesto Spišská Belá, obce Bušovce, Holumnica, Ihľany, Jurské, Krížová Ves, Lendak, Podhorany, Slovenská Ves, Toporec, Vojňany, Výborná.

Belianska 25 pozná svojich víťazov

V nedeľu 4. septembra 2016 sa uskutočnil už 5. ročník cyklistického maratónu Belianska 25-tka, ktorý organizačne pripravilo Mesto Spišská Belá a Obec Ždiar. Trať dlhá 25 km sa začínala v Spišskej Belej pri Belianskom rybníku a pokračovala po cyklotrase do Tatranskej Kotliny, následne po štátnej ceste a pri lokalite Kardolína za Tatranskou Kotlinou sa trať odklonila do lesa po lesných

KONEČNÉ VÝSLEDKY

Kategória muži 15 – 30 rokov

1. miesto: Tomáš Hrebík (0 hod. 47 min. 54 sek.) – Poprad
2. miesto: Samuel Staško (0:48:17) – Prešov
3. miesto: Patrik Oravec (0:48:50) – Spišská Belá

Kategória muži 31 – 45 rokov

1. miesto: Peter Benko (0:47:37) – Poprad
2. miesto: Juraj Raffaj (0:50:11) – Kežmarok
3. miesto: Marcel Kubala (0:50:54) – Kežmarok

Kategória muži nad 46 rokov

1. miesto: Peter Bodnovič (0:47:33) – Markušovce – najlepší čas
2. miesto: Jozef Potok (0:50:38) – Kežmarok
3. miesto: Lubomír Kollár (0:50:40) – Nová Lesná

Kategória ženy 15 – 30 rokov

1. miesto: Sidónia Pajerová (1:12:56) – Spišská Belá
2. miesto: Karina Bešenejová (1:16:58) – Kežmarok
3. miesto: neobsadené

Kategória ženy 31 – 45 rokov

1. miesto: Daniela Sokolová (0:54:17) – Tatranská Lomnica
2. miesto: Michaela Štoselová (1:08:19) – Lubica
3. miesto: Viera Raffajová (1:16:21) – Kežmarok

Kategória ženy nad 46 rokov

1. miesto: Jana Víznerová (1:07:09)
2. miesto: neobsadené
3. miesto: neobsadené

cestách, až do Monkovej doliny v Ždiari a odtiaľ to bolo už len kúsoček do cieľa v lyžiarskom stredisku Strednica (mimočodom jeden z najnáročnejších častí maratónu, kvôli jej prevýšeniu). Pretekárov o 13.00 hod. odštartoval primátor Spišskej Belej Štefan Bieľak, spolu so starostom obce Ždiar Pavlom Bekešom, ktorý náročnosť týchto pretekov v minulosti sám okúsil, keď sa ich aktívne zúčastnil ako jeden zo súťažiacich. Tento rok sa cyklomaratónu zúčastnilo 59 cyklistov (v roku 2015 – 47 účastníkov) a to nielen z nášho okolia ale aj z iných kútov Slovenska. Aj tento rok sa dosahovali výborné časy, avšak rekord pretekov sa nepodarilo prekonať (46 min. 0 sek.). Najlepší čas pretekov dosiahol Peter Bod-

novič z Markušoviec (47 min. 33 s.) z kategórie „muži nad 46 rokov“ a medzi ženami Daniela Sokolová z Tatranskej Lomnice (54 min. 17 s.) z kategórie „ženy od 31-45 rokov“. Najlepší traja cyklisti z jednotlivých kategórií dostali medaily a finančné odmeny, ktoré im odovzdali Štefan Bieľak a Pavol Bekeš. Veľké poďakovanie patrí všetkým súťažiacim, ktorí sa zúčastnili tohto maratónu a pevne dúfame, že ich bude každým rokom viac a viac. Veď napokon, Spišská Belá a cyklistika sú už neodmysliteľne navzájom späté a budú ešte o to viac, ak sa zrealizuje plánovaná výstavba cyklotrasy smerom na Ždiar i tá smerom

Výsledkovú listinu nájdete na www.spisskabela.sk

Mladí športovci z Brücku spoznávali Spišskú Belú a jej okolie

S partnerským mestom Brück v Nemecku nás spája už niekoľkoročná úspešná spolupráca, za ktorou stojí najmä fakt, že práve

v Brücku našlo svoj nový domov mnoho Belanov, ktorí sa tam odsťahovali počas vojny. Jedným z takýchto hrdých Belanov, ktorí

na svoju domovinu nezabudli, je aj čestný občan mesta Spišská Belá Albín Mešár. P. Mešár je zároveň jedným z hlavných

iniciátorov uzatvorenia partnerskej zmluvy medzi mestami a sám do Spišskej Belej zavítava častokrát. Tentokrát sa rozhodol ukázať krásy nášho mesta a jeho bezprostredného okolia aj skupinke mladých športovcov z Brücku. Túto iniciatívu ocenil aj primátor mesta Štefan Bieľak a vzácných hostí z Nemecka privítal v pondelok 19. septembra v priestoroch obradnej siene mestského úradu, kde im zároveň odovzdal aj malú pozornosť v podobe publikácie o Belianskych Tatrách, aby mali na návštevu nášho mesta pamiatku nastalo aj v hmotnej podobe. O tú nehmotnú pamiatku sa už dozaista postará nádherný zážitok z výletu vo Vysokých Tatrách, Slovenskom raji ...

• Mesto Spišská Belá sa zapojilo v rámci Európskeho týždňa mobility aj do súťaže o najkreatívnejšiu fotografiu s tematikou inovatívnej mobilnej prepravy. V spolupráci s mestským mládežníckym klubom FaceClub v Spišskej Belej, sme vytvorili fotografiu, ku ktorej inšpiráciou bola slávna fotografia skupiny The Beatles. Mládežníci vo Faceclube využívajú tieto „skákanie nohy“ pravidelne, pretože sú zábavným spretrením prechádzok po meste. V uliciach Spišskej Belej môžete takto „obutých“ mládežníkov stretnúť úplne bežne. Hlavnou myšlienkou fotografie je, že aj bežnú prechádzku môžeme premeniť na zábavu, práve takýmito inovatívnymi spôsobmi prepravy. Za vytvorenie tejto fotografie ďakujeme Timotejovi Kováčikovi, ako aj Secondhandu Lotty stylish fashion na Štefánikovej 40, za zapožičanie tematického oblečenia.

Obnovenie 13 červených priechodov pre chodcov

Pred niekoľkými dňami boli v Spišskej Belej obnovené priechody pre chodcov aj na štátnej ceste 1. triedy č. 66 a 77. Zdržanie náteru týchto priechodov až do konca augusta spôsobil výber dodávateľa týchto prác zo strany Slovenskej správy ciest (štátu). Nastriekanie priechodov bielou farbou na týchto cestách je povinnosťou štátu, ktorý to financuje zo štátnych zdrojov. Avšak v prípade zvýraznenia priechodov červenou farbou (aj keď je to na štátnej ceste) financuje mesto zo svojho rozpočtu – štát tento pre nich „nadštandard“ nefinancuje, nakoľko to sa nepovažuje

za nevyhnutné riešenie priechodov pre chodcov.

Mesto dalo zvýrazniť červenou farbou 13 priechodov pre chodcov na dvoch štátnych cestách 1. triedy v našom meste (11 v priamo v Sp. Belej a 2 priechody v Strážkach). Nástrek urobila tá istá firma, ktorá zabezpečuje pre štát nastriekanie bielej farby na priechody pre chodcov. Priechody pre chodcov na mestských cestách obnovuje mesto na svoje náklady a tie boli obnovené už na jar tohto roka (tak ako po iné roky) vo vlastnej réžii ľuďmi pracujúcimi na menších obecných službách.

Stolnotenisový turnaj o majstra školy

V sobotu 17. septembra 2016 sa v telocvični ZŠ J. M. Petzvala uskutočnil Stolnotenisový turnaj o majstra školy, ktorý organizačne pripravili MŠK Slavoj Spišská Belá – stolnotenisový oddiel v spolupráci s Mestom Spišská Belá a Centrom voľného času.

O víťazný pohár bojovali žiaci oboch našich základných škôl v meste.

Konečné poradie:

1. miesto – Lubomír Gallik,
2. miesto – Samuel Šimkulák,
3. miesto – Jakub Kačmarčík

• Vydarený štart U12-čky v hokejbalovej extralige: 9. septembra 2016 odohralo v Topoľčanoch prvé dva zápasy Slovenskej hokejbalovej ligy naše družstvo MŠK Spišská Belá U12 pod vedením Patrika Vaverčáka. Najprv bravúrne zdolali Považskú Bystricu s výsledkom 8:0 a následne aj Devínsku Novú Ves 6:2.

Prúdnička Cyrila Kováčika

Dobrovoľný hasičský zbor Spišská Belá, Okresný výbor DPO SR v Kežmarku a Mesto Spišská Belá boli organizátormi už 18. ročníka hasičských pretekov detí „Prúdnička Cyrila Kováčika“, ktoré sa uskutočnili v sobotu 11. septembra 2016 na námestí pred mestským úradom. Súťaže sa zúčastnilo deväť chlapčenských družstiev a osem dievčenských. Mladí požiarnici súťažili v disciplínach štafeta a útok. Najlepšie sa darilo dobrovoľným hasičom z Podolínce, ktorí obsadili prvé miesto v oboch kategóriách, muž i ženy.

Konečné výsledky na prvých troch miestach:

Kategória chlapci:

1. miesto DHZ Podolínec
2. miesto DHZ Slovenská Ves
3. miesto DHZ Sp. Stará Ves

Kategória dievčatá:

1. miesto DHZ Podolínec
2. miesto DHZ Sp. Stará Ves
3. miesto DHZ Toporec

Tip na výlet

S BICYKLOM NA PIENINY

Pieniny sú prekrásnym kútom nášho Slovenska. Čo takto si ich pozrieť z bicykla na trase popri rieke Dunajec z Červeného Kláštora do Lesnice, resp. až do poľskej Szczawnice (inak partnerského mesta Spišskej Belej). Nenáročnú 9 km dlhú trať zvládnu bez problémov aj „sviatioční“ cyklisti, resp. rodiny s deťmi. A stojí to za to, či už sa zastavíte na chate v Lesnici u Jana Gonddeka alebo na promenáde v Szczawnici.

30. september 1263 – Prvá známa písomná zmienka o Sp. Belej

Prvá doložená (preukázaná) písomná zmienka o Spišskej Belej v Donačnej listine uhorského kráľa Bela IV. pochádza z 30. septembra 1263.

Prvá písomná zmienka o Spišskej Belej sa údajne viazala k r. 1246. Listina bola zapísaná v zozname archívnych dokumentov, uložených v mestskom archíve v Spišskej Belej. Zoznam vyhotovili pri evakuácii archívu počas vojny v r. 1944. Počas evakuácie sa však niektoré písomnosti stratili a pri usporiadaní belianskeho archívu Dr. Jozefom Szontaghom v r. 1959 sa listina s prvou písomnou zmienkou o Spišskej Belej už nenašla.

Prvá doložená písomná zmienka o Spišskej Belej je z r. 1263. Za preukázané služby daroval kráľ Belo IV. (1235 – 1270) svojmu spišskému servientovi

Leonardovi istý les s časťou prázdnej zeme ležiacej pri potoku Thothpataka („sylvam quandam cum particula terrae vacuae circa fluvium Thothpataka vocatum“). Panovník poveril zvolenského a spišského župana Detrika presným vymedzením hraníc tohto lesa a opustenej zeme. Detrik v úvode metačnej listiny uviedol, že les a zem, ktorú Belo IV. daroval Leonardovi, sa nachádza pri hranici mešťanov z Belej (circa metas villanorum de Bela...). Presný opis tohto územia znie: „... terrae prima meta incipit apud metas Teutonicorum de Bela et vadit versus meridiem ad fluvium Thothpataka vocatum, et ibi est arbor Zemerce vocata, post hoc vadit per vallem lutosam, ad quandam Tiliam, quo est in angulo silvae, et inde tendit ad fluvium

Sarpathaka ibique terminatur...“ (... prvá hranica zeme sa začína pri hranici Nemcov z Belej a vedie južným smerom k rieke Thothpataka [Slovenský potok] nazývanej, a tam je strom Zemerce [smrek?] nazývaný, potom z toho miesta smeruje cez blatisté údolie k lipe, ktorá je na rohu lesa, a odtiaľ smeruje k potoku Sarpathaka [Blatný potok], kde sa na tom mieste končí). Leonardov majetok treba stotožniť s časťou Rakús, ktorú v r. 1294 výmenou za časť terajšej Starej Lesnej dostala do držby šľachtická rodina Berzevicovcov (Berzeviczy) z Veľkej Lomnice. V tejto, ako aj v nasledujúcich zachovaných listinách sa spomínajú Nemci z Belej (Teutonici de Bela).

Historický chotár Spišskej Belej tvorilo územie medzi

riekou Biela a potokom Čierna voda až po ich pramene v Belianskych Tatrách, kde ich ďalej vzájomne prepájala hraničná spojnica od sedla Červená hlina cez Biele pleso, Zadné Meďodoly a Ždiarsku vidlu. Južným tatranským susedom Spišskej Belej boli Rakúsky, ktoré ale v roku 1429 daroval uhorský kráľ Žigmund svojmu protežovanému mestu Kežmarok, odvtedy čelila Spišská Belá v Tatrách nepríjemnému a agresívnemu susedovi, ktorý neuznával dovtedajšie chotárne hranice Spišskej Belej a vyvolával sústavné konfrontácie s územnými požiadavkami. Západným a severným susedom Spišskej Belej bolo Dunajecké (Nedecké) panstvo šľachtickej rodiny Berzevicovcov a neskôr ich nástupcov.

Rozšírenie kapacity materskej školy od januára 2017

Mesto Spišská Belá od januára 2017 rozšíri kapacitu materskej školy o 2 nové triedy v priestoroch zrekonštruovanej budovy na Letnej ulici č. 5. Vznikne tak moderné elokované (vysunuté) pracovisko patriace pod Materskú školu na Mierová 1, v ktorom budú umiestnené deti vo veku od 2 do 6 rokov.

Prvú triedu plánujeme zriadiť pre deti od 2 do 3 rokov a druhú triedu pre deti od 3 do 6 rokov. Len pre úplnosť: Mesačný poplatok za pobyt dieťaťa v našej materskej škole je pre dieťa od 2 - 3 rokov 25 €, za deti od 3 rokov po predškolačkov je 13 € a predškolační (posledný rok pred nástupom do základnej školy) neplatia vôbec poplatok za pobyt v materskej škole. Okrem toho poplatku platí rodič, resp. zákonný zástupca za stravovanie dieťaťa v škôlke tzv. stravné. To neplatia deti, ktoré sú zo sociálne znevýhodneného prostredia (ak sa preukáza príslušným rozhodnutím úra-

du práce). Prečo dať dieťa do materskej školy? Je to pre dieťa veľmi dôležitá životná fáza, ktoré ho pozitívne ovplyvní na celý život. Je to jeho prvý krok k inému než rodinnému prostrediu, je to prvý krok do spoločnosti. Materská škola mu dá to, čo

mu nevie dať v plnom rozsahu rodinné prostredie. Dieťa si zvyká na to, že okrem neho sú aj iné deti, ktoré majú rovnaké či podobné potreby ako ono, zvyká si na režim dňa, na akceptovanie autority ďalších dospelých osôb než sú jeho rodičia. V čase, keď

už musia nastúpiť do 1. ročníka, je pre ich dobro, aby boli pripravené rešpektovať čas na prácu, sústredenie, čas na oddych; aby už boli pripravené deliť sa o pozornosť jedného učiteľa a mnohých spolužiakov, aby už sami zvládali mnohé samoobslužné činnosti. Je to škoda pre samotné dieťa, ak rodič nevyužije možnosť umiestniť svoje dieťa do materskej školy.

Takže už teraz je možné podať žiadosť o prijatie dieťaťa do týchto dvoch novootvorených tried na adresu: **Materská škola, Mierová 1, 059 01 Spišská Belá**. Prednostne budú prijatí predškolační a následne aj deti od 2 do 5 rokov, ktoré majú trvalý pobyt v Spišskej Belej. Vzhľadom na voľné (budúce) kapacity táto ponuka platí aj pre umiestnenie detí z okolitých obcí či miest. Keďže doterajší záujem je nízky – evidujeme len 11 žiadostí, preto vyzývame rodičov detí v danom veku, aby využili túto možnosť.

HARMONOGRAM TRIEDENÉHO ZBERU ODPADU

PAPIER	3. 10.	17. 10.	31. 10.	14. 11.	28. 11.	12. 12.	22. 12.
PLASTY	4. 10.	18. 10.	4. 11.	15. 11.	29. 11.	13. 12.	29. 12.
SKLO	7. 10.	21. 10.	4. 11.	18. 11.	2. 12.	16. 12.	30. 12.
KOVY	6. 10.	3. 11.	1. 12.	30. 12.			
BIOODPAD	10. 10.	24. 10.	7. 11.	21. 11.			

Z FUTBALOVÝCH TRÁVNÍKOV

TABUĽKA V. LIGA PODTATRANSKÁ DOSPELÍ VSFZ

	Z	V	R	P	Skóre	B	+/-	FP
1. FK Poprad B	8	8	0	0	38:11	24	9	66.79
2. FK 05 Levoča	8	5	2	1	25:10	17	8	60.61
3. MŠK Slavoj Spišská Belá	8	5	1	2	24:13	16	1	64.18
4. TJ Tatran Ľubica	8	5	1	2	17:11	16	4	65.71
5. FK 1931 Hranovnica	8	5	0	3	24:13	15	3	62.18
6. ŠK Harichovce	8	4	2	2	25:17	14	-1	63.86
7. FK Prakovce	8	4	1	3	15:11	13	1	60.5
8. TJ Slovan Nálepkovo	8	3	1	4	16:15	10	-2	63.82
9. FK Veľká Lomnica	8	3	1	4	21:24	10	-2	60.75
10. TJ Nový život Kluknava	8	2	1	5	12:19	7	-2	61.54
11. OFK Kravany	8	2	1	5	13:22	7	-2	62.54
12. MŠK Tatran Spišské Vlaky	8	2	1	5	7:24	7	-8	59.75
13. TJ Slovan Smižany	8	1	0	7	6:30	3	-6	59.38
14. FK Slovan Helcmanovce	8	0	2	6	9:32	2	-10	52.58

TABUĽKA 6. LIGA DOSPELÍ PFZ

	Z	V	R	P	Skóre	B	+/-	FP
1. MFK Kežmarok	8	7	1	0	27:6	22	7	0
2. OFK Vikartovce	8	6	1	1	19:7	19	4	5.25
3. MŠK Slavoj Sp. Belá B	8	5	1	2	30:17	16	1	7.5
4. ŠK Zemedar Poprad - Stráže	8	4	4	0	19:7	16	7	0
5. OŠK Spišský Štvrtok	8	4	3	1	20:9	15	3	8.75
6. OFK Batizovce	8	4	1	3	25:14	13	1	0
7. OFK Toporec	8	4	1	3	22:16	13	4	8.5
8. TJ Tatran L. Teplička	8	2	3	3	12:23	9	-3	14
9. OFK Veľký Slavkov	8	2	1	5	14:20	7	-2	8
10. FK 49 Spišský Hrhov	8	2	1	5	13:22	7	-5	7.75
11. OFK Prebojník Hozelec	8	2	1	5	8:25	7	-5	0
12. TJ Družstevník Sp. Bystré	8	1	3	4	14:16	6	-9	1.25
13. TJ Dunajec Sp. Stará Ves	8	1	2	5	11:29	5	-7	0
14. FK Thermal Park Vrbov	8	0	1	7	11:34	1	-8	5.75

TABUĽKA II. LIGA - STARŠÍ DORAST U19 VÝCHOD VSFZ

	Z	V	R	P	Skóre	B	+/-	FP
1. TJ Sokol Ľubotice	9	8	0	1	25:9	24	9	74.68
2. FK Spišská Nová Ves	10	7	2	1	28:7	23	5	79.15
3. MŠK Tesla Stropkov	10	7	1	2	40:11	22	10	83.72
4. MFK Vranov nad Topľou	10	7	1	2	29:10	22	4	70.14
5. FK Poprad	10	6	1	3	29:16	19	7	81.61
6. FK Humenné	10	6	0	4	19:18	18	6	74.76
7. FK Košická Nová Ves	10	5	2	3	20:10	17	2	77.36
8. ŠK Odeva Lipany	10	4	2	4	16:17	14	-1	80.75
9. MFK Slovan Giraltovce	10	3	4	3	15:18	13	-8	80.15
10. FC Lokomotíva Košice	10	3	3	4	14:14	12	-6	81.54
11. MFK Snina	10	3	1	6	17:25	10	-5	79.11
12. MFK Sobrance	9	2	3	4	15:19	9	0	70.46
13. SLAVOJ Trebišov	10	2	3	5	11:20	9	-6	74.44
14. FK Svit	10	2	1	7	7:25	7	-11	78.07
15. MŠK Slavoj Sp. Belá	10	1	2	7	6:35	5	-7	75.79
16. FK Bodva Moldava nad Bodvou	10	0	0	10	6:43	0	-12	67.97

TABUĽKA II. LIGA MD U17 VÝCHOD VSFZ

	Z	V	R	P	Skóre	B	+/-	FP
1. FK Humenné	10	7	2	1	25:11	23	11	0
2. FK Poprad	10	7	1	2	31:6	22	10	0
3. FC Lokomotíva Košice	10	6	4	0	19:5	22	4	0
4. MŠK Stropkov	10	7	0	3	25:9	21	9	0
5. TJ Sokol Ľubotice	9	6	2	1	16:4	20	5	0
6. ŠK Odeva Lipany	10	6	1	3	28:9	19	4	0
7. SLAVOJ Trebišov	10	5	2	3	28:10	17	2	0
8. FK Spišská Nová Ves	10	5	2	3	23:11	17	-1	0
9. MFK Vranov nad Topľou	10	5	2	3	22:11	17	-1	0
10. FK Košická Nová Ves	10	4	2	4	22:16	14	-1	0
11. MFK Snina	10	3	2	5	18:14	11	-4	0
12. MFK Slovan Giraltovce	10	3	1	6	10:27	10	-11	0
13. FK Bodva Moldava nad Bodvou	10	2	0	8	6:42	6	-6	0
14. MŠK Slavoj Sp. Belá	10	1	1	8	7:29	4	-8	0
15. FK Svit	10	0	2	8	4:35	2	-16	0
16. MFK Sobrance	9	0	0	9	4:49	0	-9	0

TABUĽKA II. LIGA SŽ U15 SK.C VSFZ

	Z	V	R	P	Skóre	B	+/-	FP
1. FK Vysoké Tatry	8	8	0	0	38:6	24	12	0
2. MŠK Slavoj Sp. Belá	8	7	1	0	29:5	22	7	0
3. MŠK Spišské Podhradie	8	6	0	2	63:10	18	6	0
4. Spojená škola, Školská 5, Lendak	8	5	1	2	30:16	16	1	0
5. TJ Slovan Smižany	8	5	1	2	21:12	16	4	0
6. FK Družstevník Plavnica	8	5	0	3	31:13	15	6	0
7. FK 05 Levoča	8	4	1	3	24:13	13	4	0
8. TJ Tatran Ľubica	8	3	2	3	19:9	11	-1	0
9. FK Podolíneč	8	3	0	5	19:33	9	-6	0
10. ŠK Nová Ľubovňa D	8	2	1	5	4:17	7	1	0
11. 1. MFK Kežmarok	8	1	1	6	19:49	4	-8	0
12. FK POKROK SEZ Krompachy	8	1	0	7	10:37	3	-9	0
13. FK Svit	8	1	0	7	12:47	3	-9	0
14. FAM Poprad	8	1	0	7	9:61	3	-12	0

TABUĽKA II. LIGA - MŽ - U13 - SK.C-VSFZ

	Z	V	R	P	Skóre	B	+/-	FP
1. Spojená škola, Školská 5, Lendak	8	7	1	0	38:4	22	7	0
2. FK Družstevník Plavnica	8	7	0	1	47:10	21	12	0
3. FAM Poprad	8	7	0	1	33:16	21	6	0
4. TJ Slovan Smižany	8	5	1	2	20:6	16	4	0
5. FK POKROK SEZ Krompachy	8	4	2	2	18:15	14	2	0
6. ŠK Nová Ľubovňa	8	4	2	2	15:12	14	8	0
7. FK 05 Levoča	8	4	1	3	38:31	13	4	0
8. FK Podolíneč	8	3	1	4	27:17	10	-5	0
9. FK Vysoké Tatry	8	3	0	5	11:19	9	-3	0
10. MŠK Slavoj Sp. Belá	8	2	2	4	27:14	8	-7	0
11. 1. MFK Kežmarok	8	2	2	4	17:23	8	-4	0
12. MŠK Spišské Podhradie	8	1	0	7	10:50	3	-9	0
13. FK Svit	8	0	1	7	7:49	1	-11	0
14. TJ Tatran Ľubica	8	0	1	7	4:46	1	-11	0

Spišskobeliansky spravodaj - Občasník vydáva Mesto Spišská Belá, Petzvalova 18, Spišská Belá, IČO: 00326518. Kontaktná osoba: PhDr. Alexandra Oleksáková. Adresa redakcie: Regionálne turistické informačné centrum, Petzvalova 17, Spišská Belá, tel.: 052/468 05 17, 468 05 10, fax: 052/468 05 20, e-mail: oleksakova@spisskabela.sk. ISSN: 1339-1534. Registračné číslo: EV 3567/09, tematická skupina: A11. NEPREDAJNÉ

PAPIER

PATRIA SEM:

Noviny, časopisy, kancelársky papier, reklamné letáky, stlačené krabice, kartóny, papierové obaly, papierové tašky. V malom množstve aj papier s kancelárskymi sponkami alebo skartovaný papier.

10 ČASOPISOV sa môže zmeniť na krabicu z TV

NEPATRIA SEM:

Väzbové obaly kníh, mokrý, masný alebo znečistený papier, asfaltový a dechtový papier, použité plienky a hygienické potreby, alobal, celofán a pod.

SKLO

PATRIA SEM:

Nevrätané obaly zo skla z alkoholických alebo nealkoholických nápojov, poháre, tabuľové sklo a okien a dverí (väčšie množstvo patrí na zberný dvor), sklenené črepy a pod.

5 POHÁROV stačí na výrobu vázy

NEPATRIA SEM:

Porcelán, keramika, drôtené sklo, autosklo, zrkadlá, TV obrazovky, pozlátané a pokovované sklo alebo technické druhy skla. Vratné fľaše vracajte späť do obchodu.

PLASTY

PATRIA SEM:

Neznečistené stlačené alebo zošliapanuté PET fľaše z nápojov, plastové a mliečkové vrecúška, baliace fólie, polystyrén, téglíky z jogurtov, obaly z CD, obaly z pracích a čistiacich prostriedkov a kozmetiky

Z 30 PET FLIAŠ môže byť fľačková bunda

NEPATRIA SEM:

Masné obaly so zvyškom potravín, podlahové krytiny, novodurové rúričky, obaly z nebezpečných látok, ako napr. motorových olejov, farieb a pod.

KOVY

PATRIA SEM:

Kovové obaly, konzervy, kovové výrobky a súčiastky, alobal, nápojové plechovky. Triedia sa podľa pokynov obce/mesta.

Zo 670 HLINIČKOVÝCH PLECHOVIEK sa môže vyrobiť rám na bicykel

NEPATRIA SEM:

Kovové obaly kombinované s mým materiálom, napr. tuhy z krémov a pást. Mäkké vrecúška, napr. z kávy. Kovové obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok. Nadrozmerný kovový odpad je potrebné odnieť do zberní kovov, príp. do zberných dvorov.

BIOODPAD

PATRIA SEM:

Šupky, čajové vrecúška, ovocie, zelenina, odpad z verejnej zelene, listie, tráva, záhradný odpad.

NEPATRIA SEM:

Mäso, popol, stavebný odpad a pod.

EŠTE STÁLE NEVIETE, ČO KAM PATRÍ? ZOPÁR RÁD AKO SPRÁVNE TRIEDIŤ ODPAD.

? Kam patria téglíky z jogurtov?

i Patria do žltého kontajnera určeného na plasty, musia však byť bez zvyškov jedla.

? Kam patria krabice z džúsov a mlieka?

i Nazývame ich nápojovými kartónmi. Vhadzujte ich podľa pokynov obce do nádob na to určených. Pred vyhodnením zmeňte ich objem, napríklad zošliapnutím.

? Kam patria použité hygienické potreby?

i Hygienické potreby (použité detské plienky, papierové vreckovky, obaly zo zubnej pasty a pod.) patria do zmesového odpadu, pretože sú znečistené.

? Kam patria obaly z nebezpečných látok a prípravkov?

i Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok (motorových olejov, farieb, riedidiel a pod.) nepatria do triedeného zberu. Odnesť ich na zberný dvor.

? Kam patrí molitan?

i V menšom množstve ho môžete vhodiť do zmesového odpadu, vo väčšom množstve patrí na zberný dvor.

? Kam patrí polystyrén?

i Ak ho nie je veľa, tak patrí do žltého kontajnera určeného na plasty. Ak je rozmerný, odnesť ho na zberný dvor.

? Kam patria PET fľaše?

i Patria do žltých kontajnerov na plasty, pred vyhodnením je však potrebné znížiť ich objem, napríklad zošliapnutím.

? Kam patria krabice z kartónu?

i Po zmenšení objemu, napríklad poskladaním, patria do modrých nádob na papier.

ENVI – PAK hradí náklady na triedený zber a je sliamým partnerom miest a obcí. Stojá za ním veľká medzinárodná výrobcovia baleného tovaru, ako aj slovenské firmy, výrobcovia potravín, nápojov, liehovín alebo kozmetiky.

Viac informácií o správnom triedení nájdete na webových stránkach: www.triedime.sk www.envipak.sk www.zelenybod.sk

Spišský zemiakarský jarmok napísal 14. kapitolu

• Publikum svojim neopakovateľným humorom rozosmial ľudový rozprávač Jožko Jožka.

• Folklorný súbor Magura z Kežmarku si za svoje vynikajúce vystúpenie vyslúžil obrovský aplauz.

• Návštevníkov veľmi zaujala aj výstava zvierat drobnochovateľov a okresná výstava ovocia a zeleniny (snímka vpravo).

• Veselá fotostena s panorámou Belianskeho rybníka a Vysokých Tatier bude mnohým jarmok pripomínať natrvalo.

• Gruľko aj tento rok rozdával dobrú náladu počas celého jarmoku.

Bedminton

pre každého...
každú nedeľu v čase

Dátum	Čas
02.10.2016	14,00 - 16,00
09.10.2016	09,00 - 12,00
16.10.2016	14,00 - 16,00
23.10.2016	09,00 - 12,00
30.10.2016	09,00 - 12,00
06.11.2016	14,00 - 16,00
13.11.2016	14,00 - 16,00
20.11.2016	09,00 - 12,00
27.11.2016	14,00 - 16,00
04.12.2016	09,00 - 12,00
11.12.2016	14,00 - 16,00
18.12.2016	09,00 - 12,00
25.12.2016	volno
01.01.2017	volno
08.01.2017	09,00 - 12,00
15.01.2017	09,00 - 12,00

v telocvični ZŠ J.M.Petzvala
na Moskovskej ul.
Poplatok za 1 kurt - 1 EUR/hod.

Kontakt:
Rastislav Lech
0918 383 213

www.bedminton.spisskabela.sk